

TBMM

Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

AYLIK BÜLTEN SAYI: 82

NİSAN 2001

TBMM'nin 81. açılış yıldönümü ile Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramını kutladık.

Bu sayıda...

- Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışının 81 inci yıldönümü ile Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı tüm yurttta törenlerle kutlandı.
- Türk Parlamenterler Birliği'nin düzenlediği 'Tarih Boyunca Türk-Ermeni İlişkileri' sempozyumu TBMM'de yapıldı.
- Başbakan Bülent Ecevit DSP Kongresinde yeniden Genel Başkan seçildi.
- TBMM Başkanı Ömer İzgi, Orta Asya Cumhuriyetlerinden Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkmenistan'ı kapsayan bir gezi gerçekleştirdi.
- Parlamentolararası Birlik 105. Genel Kurulu Havana'da yapıldı.
- BAB Güvenlik ve Savunma Asamblesi Başkanı Bühler, Türkiye'yi ziyaret etti.
- Dışişleri Komisyonu Başkanı Kamran İnan ABD'de temaslarda bulundu.
- HABİTAT üyeleri TBMM'de biraraya geldi.
- Avrupa Parlamentosu Karma Parlamento Komisyonu Başkanlık Divanı toplandı. Avrupalı parlamenterlere Ulusal Program anlatıldı.
- AKPM Genel Kurulu toplandı. Toplantılarda Ermeni ve Kıbrıs konuları gündeme getirildi.
- Singapur ve Avustralya parlamenterlerinden dostluk grupları TBMM'yi ziyaret etti.

30 NİSAN TARİHİNDE MİLLETVEKİLİ DAĞILIMI

DSP	134
Demokratik Sol Parti	
MHP	126
Milliyetçi Hareket Partisi	
FP	102
Fazilet Partisi	
ANAP	89
Anavatan Partisi	
DYP	83
Doğru Yol Partisi	
BAĞIMSIZ	8
BOŞ	8
TOPLAM	550

■ İstanbul Bağımsız Milletvekili Aydın Menderes, 16 Nisan günü DYP'ye katıldı. DYP Ordu Milletvekili Yener Yıldırım da 26 Nisan günü partisinden istifa etti.

TBMM Genel Sekreterliği
Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürlüğü
AYLIK BÜLTEN
○
Nisan 2001
Sayı: 82
○
Yayın Yönetmeni
ŞAHAP ALP
○
Yayın Koordinatörü
ENGÜR TÜRER

Yayın Sorumluları
M. CENAP KAYASÜ
TÜLAY ŞAKRAKER
○
Katkıda Bulunanlar
MEHMET KORKMAZ
NUREL ARGUN (Kanunlar)
○
Fotoğraf
ORHAN AYDEMİR
ABDULLAH KARAKUŞ
○

Yayın Adresi:
TBMM Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürlüğü
Bakanlıklar-ANKARA
○
Telefonlar:
420 69 06 - 420 69 20
Fax: 420 68 89
Internet: www.tbmm.gov.tr
e-posta: bulten@tbmm.gov.tr
○
Baskı:
TBMM Basımevi

TBMM Başkanı İzgi, 23 Nisan günlerindeki geleneğe uyarak, makamını bir süre için küçük bir çocuğa bıraktı.

TBMM'nin 81 inci yıldönümü kutlandı

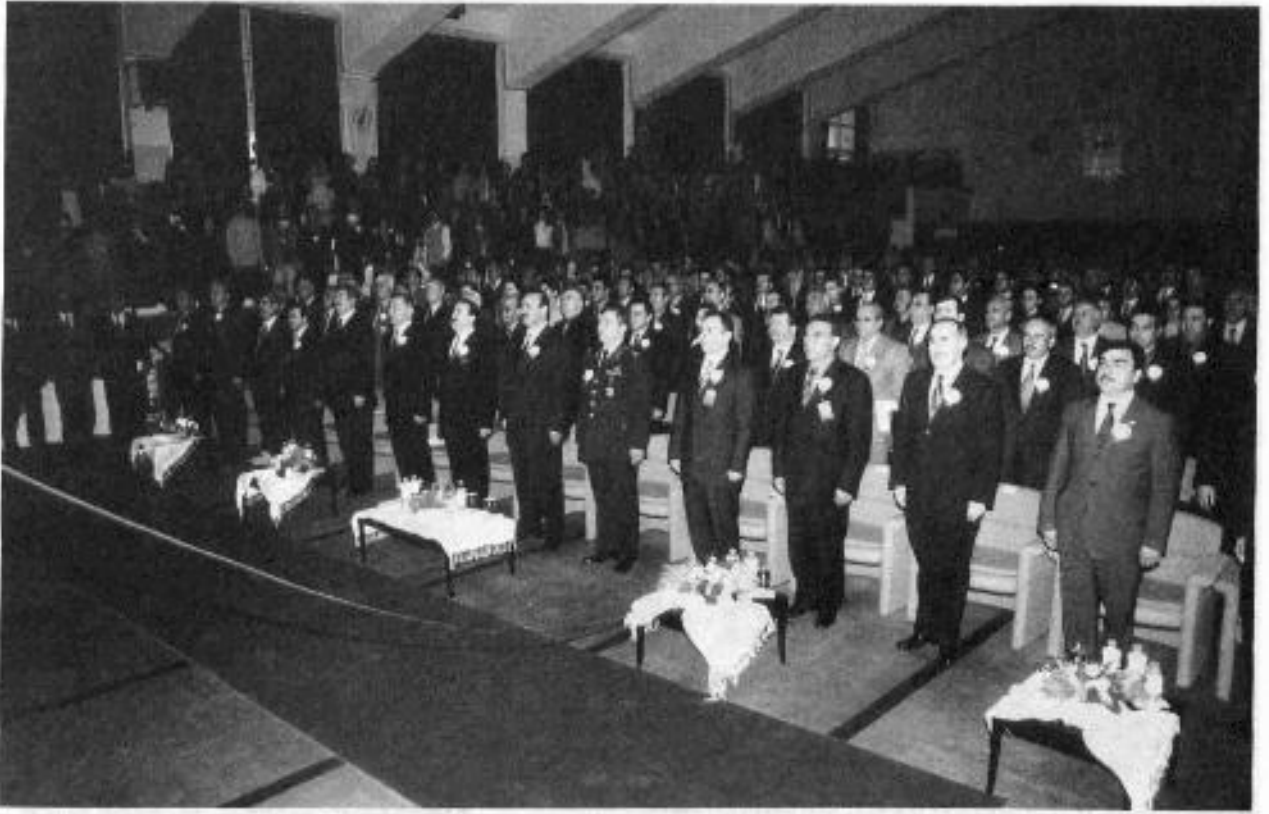
Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 81 inci açılış yıldönümü ile Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, Milli Egemenlik Haftası boyunca düzenlenen çeşitli etkinliklerle tüm yurttta kutlandı. Düzenlenen tüm toplantı ve törenlerde ulusal egemenliğin önemi vurgulandı ve tüm yurttaşların ulus egemenliğine ve onun temsilcisi olan TBMM'ye güvenmesi istendi. TBMM Başkanı **Ömer İzgi** yaptığı konuşmalarda, yurttaşlara seslenirken, "Kendi öz temsilcimiz olan Meclis'e güveniniz. Bütün zorluklarımızı Meclisimiz sizlerden aldığı güçle aşacaktır" dedi.

DENİZLİ'DE SEMPOZYUM

Milli Egemenlik Haftası nedeniyle TBMM tarafından düzenlenen etkinliklerden ilki 13 Nisan günü Denizli'de yapıldı. TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu ile Pamukkale Üniversitesi tarafından düzenlenen "**Avrupa Birliği'ne Geçiş Sürecinde Türkiye'nin Siyasal ve Ekonomik Sorunları**" konulu sempozyumun açış konuşma-

sını TBMM Başkanvekili ve Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Başkanı **Ali İliksoy** yaptı. Türkiye'nin AB'ye aday ülkeler arasına girmesinin 150 yıldır süren çabaların somut bir sonucu olduğunu vurgulayan **İliksoy**, "Çağdaşlaşma amacını hiçbir zaman ihmal etmeyen Türkiye'nin birlik dışında kalması hem bulunduğumuz bölgenin, hem Avrupa'nın güvenliğini büyük boyutlarda tehlikeye düşürür. Bu nedenle birliğe katılmamız hem Avrupa hem de bizim için önemli bir zorunluluktur" dedi.

Denizli Valisi **Y. Ziya Göksu**, Denizli'nin yıllardır AB ülkelerine ihracat yapan, bu sayede ekonomiye yılda 1 milyar dolar girdi sağlayan örnek bir il olduğunu belirtirken, Belediye Başkanı **Ali Algören** de, AB'ye aday Türkiye'de yerel yönetimlerin hala özerkliğe kavuşturulamadığını söyledi. Pamukkale Üniversitesi Rektörü **Prof. Dr. Hasan Kazdağlı** da, Türkiye'nin yeni entegrasyona dahil olup olmamasının sadece Türkiye için değil Avrupa için de önemli olduğunu vurguladı.

Avrupa Birliğine Geçiş Sürecinde Türkiye'nin Ekonomik ve Siyasal sorunları Denizli'de düzenlenen sempozyumda ele alındı.

MİLLÎ EGEMENLİK SEMPOZYUMU KARS'TA BAŞLADI

Her yıl bir ilimizde gerçekleştirilen ve bu kez XII ncisi yapılan Milli Egemenlik Sempozyumu bu yıl Kars'ta düzenlendi. Konusu "**Ulusal Egemenlik İlkesi Işığında Dış Politikamız**" olarak belirlenen sempozyumun açış konuşmasını yapan TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Başkanı ve TBMM Başkanvekili **Ali İliksoy**, "Bazı dış ülkelerdeki Ermeni diasporası, kurdukları lobilerle, Kars-Gümrü Anlaşması'nı ihlal edip, Ermeni soykırımı varmış gibi gündem oluşturmaya çalışıyorlar. Bugünkü toplantıda değerli bilim adamlarımız gerçekleri bir kez daha belgelerle ortaya koyacaklar" dedi.

Toplantıda Kafkas, Atatürk, Ankara, ODTÜ ve Başkent üniversitelerinden bilim adamları, Kars'ın Ulusal Kurtuluş Savaşı içinde devletler hukuku ve diplomasi tarihi bakımından taşıdığı önemi anlattılar.

DÜNYA ÇOCUKLARI MECLİS'TE

Bu arada, 23 Nisan'ın aynı zamanda Çocuk Bayramı da olması dolayısıyla çocuklara yönelik ya da çocuklar tarafından gerçekleştirilen etkinlik ve şenlikler de hafta boyunca sürdü. TRT tarafından düzenlenen ve 40 yabancı ülkeden çocukların katıldığı 23 Nisan Çocuk Şenliği çerçevesinde çocuklar 20 Nisan günü TBMM Başkanı **Ömer İzgi** tarafından Meclis'te kabul edildiler. Tören Salonundaki kabulde TBMM Başkanı **İzgi**, çocukları

tomurcuğa benzeterek, "Tomurcuk nasıl çiçek açtığına başka canlılara faydalı olur ve etrafına güzel kokular salarsa, sizler de ilerde ülkenize ve dünya insanlığına katkı sağlayacaksınız. Oluşturduğunuz bu dostluk ve dayanışmanın gelecekte de devam etmesini istiyorum. Büyüyüp ülkelerinizi yönetmeye başladığınızda bu bayram havası içindeki dayanışmanızı devam ettirmenizi diliyorum" diye konuştu.

İZGİ'NİN HAFTAYI AÇIŞ KONUŞMASI

TBMM Başkanı **Ömer İzgi**, 22 Nisan günü TRT ekranlarından yaptığı Milli Egemenlik Haftasını açış konuşmasında, 81 yıldır varlığını sürdüren TBMM'nin yirminci yüzyılda ulus egemenliğini tam olarak tanıyarak kurulup yirmibirinci yüzyıla sarkan en uzun ömürlü parlamento olduğunu bildirdi. **İzgi**, "TBMM'nin, böylesine uzun bir süre yaşaması O'nun varlığını iyice pekiştirmiş ve geleceğimizin en büyük güvencesi olma niteliğini, tam anlamıyla kazanmasına yol açmıştır" dedi.

Konuşmasında Meclis'in nasıl kurulduğunu ve halk tarafından nasıl benimsendiğini anlatan TBMM Başkanı sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu topraklar üzerinde yaşayan bütün insanların her bakımdan eşitliği, hiçbir biçimde ayrımcılığa gidilmemesi, herkesin kendi inancında özgür kalması ve devletin, hiçbir tek yanlı görüşün temeline oturtulmaması; başka bir deyişle her insanın kendi anlayış ve vicdanına göre değişen

Her yıl düzenlenen ve Milli Egemenlik Haftasını başlatan Milli Egemenlik Sempozyumu bu yıl Kars ilimizde yapıldı.

kutsal din kurallarının, zorlama ile devlet yönetimine konulmaması laikliktir. Ulus egemenliği, kişinin özgürlüğüne ve diğer bireylerle eşitliğine dayanmazsa gerçekleşmez. Bu nedenle, Büyük Önder Atatürk'ün düşünceleri doğrultusunda Türkiye Cumhuriyeti, çağdaşlığı büyük bir hızla benimsedi. O'nun ölümünden sonra çıkan ve insanlık için tam bir yıkım olan 2. Dünya Savaşı'na girmemeyi de ulus egemenliğinin temsilcisi TBMM sağladı. "

Her ulusun tarihinde güzel, acılı ve sıkıntılı günler olduğunu, böyle zamanlarda ulus egemenliğinin, sevinçleri ortak kılıp acıları da hep birlikte giderme azmi getirdiğini ifade eden **İzgi**, bu sistem içinde kalındığı sürece bütün zorlukların alt edileceğini vurguladı. Tüm yurttaşların kendi öz temsilcisi olan Meclis'e güvenmesini isteyen TBMM Başkanı, "Bütün zorluklarımızı Meclisimiz sizden aldığı güçle aşacaktır" dedi.

23 NİSAN TÖRENLERİ

23 Nisan günü tüm illerde kutlamalar yapılırken Ankara'daki ilk tören TBMM Bahçesindeki Atatürk Anıtı'nda düzenlendi. Anıtkabir'deki törene de TBMM Başkanı Başkanlığında Bakanlar Kurulu ve TBMM Başkanlık Divanı üyeleri, siyasi parti liderleri, milletvekilleri, Türk Parlamentolar Birliği üyeleri ile eski parlamentolar ve TBMM İdari Teşkilatı yöneticileri katıldılar.

Anıtkabir Özel Defterini imzalayan TBMM Başkanı **Ömer İzgi**, deftere şunları yazdı:

"Yüce Atatürk, TBMM'nin kuruluşunun 81. yılını kutlamanın onurunu yaşıyoruz.

TBMM'nin kuruluşundan çok önceleri düşünceleri-niz olarak açıklanmış bulunanların tümü, bugün de düşüncelerimizdir.

TBMM'nin açılışındaki başta siz olmak üzere o devrimi gerçekleştirenlerin heyecanları, bizim de heyecanımızdır.

Kurulan bu büyük Meclis tarafından gerçekleştirilen, demokratik, çağdaş, hukuk devleti ilkelerimizdir.

Türkiye Cumhuriyet idaresi ve onun temelini oluşturan laiklik, ödün vermeyeceğimiz karakterimizdir.

Özetle, Yüce Atatürk, Türk ve insanlık adına sizin sevdalarınız bizim de sevdalarımızdır.

Ruhun Şad olsun."

BİRİNCİ MECLİS'TE TÖREN

Kurtuluş Savaşı Müzesi olarak kullanılan Birinci Büyük Millet Meclisi'nde düzenlenen Anma Töreni, 23 Nisan 1920'de BMM'de en yaşlı üye sıfatıyla Sinop Mebusu Şerif Bey'in yaptığı konuşmanın seslendirilmesi ile başladı. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasından sonra, TBMM Başkanı **Ömer İzgi** bir konuşma yaptı ve Özel Defter'i imzaladı.

Konuşmasında Birinci Meclis'in nasıl açıldığını ve Türk ulusunun tüm dünyaya tam bağımsızlığını nasıl ilan ettiğini anlatan **İzgi**, bu mütevazı salonda yanan Ulusal

TBMM Başkanı İzgi, 23 Nisan günü kutlamaları TBMM Tören Salonunda kabul etti..

Nisan ayı boyunca TBMM, çok sayıda öğrenciyi ağırladı. TBMM Başkanı Ömer İzgi çocuklarla yakından ilgilendi.

Egemenlik ışığının hiç sönmeden 81 yıldır parladığını bildirdi. TBMM'nin daha sonra iki değişik yapıya taşındığını ancak ilk yapıda başlayan coşkunun hiç dinmediğini kaydeden TBMM Başkanı, "Türk Ulusu, kendi egemenliğini kendisinin kullanmaya başladığı günü hiç unutmayacak" diye konuştu.

İzgi daha sonra TBMM'ye dönerek tören salonunda kutlamaları kabul etti.

ÖZEL GÜNDEM

Öğleden sonra TBMM Genel Kurulu'nda özel gündemli bir toplantı düzenlendi ve siyasi parti liderleri birer konuşma yaptılar. Toplantıya Başkanlık eden TBMM Başkanı **Ömer İzgi**, oturumu açarken yaptığı konuşmada, "Kurtuluş Savaşı'nın inanılmaz zorluklarını ulusal özveri ruhunu şahlandıran Meclisimiz, ulusal egemenliğe dayanmanın ve O'nu temsil etmenin gururu içindedir. Kurucumuz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün söylediği gibi, ulusal egemenliğe dayanmayan her türlü siyasal sistem çökme-meye mahkumdur. Zaman zaman içine düştüğümüz ve bütün ulusların karşılaştığı ve karşılaşılabileceği zorlukları, bunalmaları giderecek olan, gene ulusun kendi iradesi ve o iradenin temsilcisi yüce Meclisimizdir. Bu inancımızı hiç bir zaman yitirmeyeceğiz. Ulus egemenliğine inanç, yüce Meclise güvenmek demektir. Tek dileğim bu güvenin gereklerini hızlı bir biçimde her zaman yerine getirme şevkiyle çalışmamızdır. Amacımız, yaptıklarımızla yetinmeyip

daha iyiye daha güzele ulaşmaktır" dedi.

Daha sonra TBMM'de grubu bulanan siyasi partilerin liderleri sırasıyla söz alarak görüşlerini dile getirdiler.

İlk konuşmayı yapan DSP Genel Başkanı ve Başbakan **Bülent Ecevit**, bugün yaşanan sıkıntıların geçici olduğunu vurguladı ve Türkiye'nin kısa sürede gelişmiş, mutlu ve çağdaş bir dünya devleti olacağına inandığını bildirdi. Dünyada, çocuklarına bayram armağan eden tek ülke olmanın haklı kıvancını yaşadığımızı kaydeden **Ecevit**, "23 Nisan 1920'de Büyük Millet Meclisi'nin kuruluşuyla ulus iradesine dayalı bir devlet kurma kararlılığını ortaya koyan halkımız, daha o çileli yıllarda çocuklarına sahip çıkma bilincini göstermiştir" dedi.

Mustafa Kemal'in, dünyada Çocuk Hakları Bildirgesini imzalayan ilk devlet adamları arasında yer aldığını anımsatan Başbakan **Ecevit**, Atatürk'ün çocuklarla ilgili yol gösterici sözlerinin ulusa verilen modern pedagoji eğitimi gibi olduğunu ifade etti.

Eğitimde kaydedilen gelişmeler ve çocuk işçilerle ilgili sorunlara konuşmasında yer veren **Ecevit**, çocuklar ile gençleri laiklik karşıtı akımların ve yurtların etkisinden koruma yolunda kararlı adımlar atıldığını ve eğitimin, harcamaların azaltılması önlemlerinin dışında tutulan alanlardan biri olduğunu söyledi.

Türkiye'nin, içinde yaşadığı krizden Meclis'in ortaya koyduğu azimle çıkma mücadelesi verdiğini savunan MHP Genel Başkanı ve Devlet Bakanı ve Başbakan

TRT'nin düzenlediği Çocuk Şenliği dolayısıyla ülkemize gelen çocuklar TBMM Başkanını ziyaretlerinde hem çeşitli hediyeler sundular hem de gösteriler yaptılar.

Yardımcısı **Devlet Bahçeli**, "Kim ne derse desin, egemenliğin millete ait olduğuna inananlar, her zaman millete gönülden bağlı olanlar, bu sınavdan da başarıyla çıkılacağından asla şüphe duymamaktadır." dedi.

Türkiye'nin probleminin, yakın tarihimizde ülkenin karşılaştığı önemli ekonomik bunalım dönemlerinin siyasi krize dönüştürülmesi olduğunu belirten **Bahçeli**, "Bu alışkanlıklarından kurtulamayanlar, ülkemizin demokratikleşme yolunda sağlıklı bir şekilde ilerlemesini istemeyenler, Türkiye'yi baskıcı, antidemokratik ülkeler arasında görmeyi arzulayanlar, demokratik siyaset içerisinde çözüm üretme ısrarımızdan elbette rahatsız olacaklardır" diye konuştu. **Bahçeli**, milletin değer, talep ve beklentilerinin her şartta asli referansları olmaya devam edeceğini de vurguladı ve "Türkiye 81 yıl sonra hala demokratikleşme meselesini halledemediği için siyasi problem çözme gücü zaafa uğramaktadır. Bugün Yüce Meclis'in önünde duran en önemli meselelerden birisi de hiç şüphesiz bu konuda köklü adımların atılmasıdır" dedi.

Daha sonra söz alan ve hiç kimsenin Türkiye'de yaşanan krizin faturasını TBMM'ye çıkararak bu kuruma gölge düşürme gafletine girmemesi gerektiğini bildiren FP Genel Başkanı **Recai Kutan**, "Hiç kimse, bu ülkenin idaresi için, bu Yüce Meclis'in dışında bir alternatif aramaya kalkmasın. Hiç kimse, kendisini bu yüce Meclis'in çıkartacağı tek alternatif olarak görme basiretsizliğini de göstermesin" dedi.

Konuşmasında ulusal egemenlik kavramı üzerinde duran **Kutan**, "Bugün ülkemizde, tam demokrasinin olup olmadığına hem yurt içinde hem de batılı ülkeler nezdinde tartışılıyor olmasının ana sebeplerinden birisi, ülkemizi yönetenlerin zaman zaman, bu temel ilkeyi savunmada dalgınlık göstermeleridir. Son yarım asırda Yüce Meclis'in faaliyetlerine iki defa ara vermesi de fevkalade üzücüdür. Zira parlamentonun devre dışı bırakılması, millet iradesinin, millet hakimiyetinin devre dışı bırakılmasıdır" şeklinde konuştu.

ANAP Genel Başkanı Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı **Mesut Yılmaz** da, Türk Milletinin bağımsızlığını ve Türk devletinin varlığını sürdürmesinin, Meclis'in itibarının ve işlerliğinin yüksekliğine bağlı olduğunu savunarak, 1920 yılından bu yana, 81 yıldır elde ettiklerimizin tamamı bu Meclis'in eseridir" dedi.

Türkiye'nin bundan sonraki hedeflerine ulaşmasını da TBMM'nin sağlayacağını kaydeden **Yılmaz**, "Bugün ihtiyacımız olan 81 yıl önce Yüce Meclis'in toplanmasını sağlayan dinamiklerdir, o azim ve kararlılıktır. Çünkü Türkiye, ekonomiden demokrasiye her alanda çok ciddi sıkıntıların kuşatması altındadır. Muasır medeniyete ulaşma hedefinin en önemli halkalarından biri olan AB üyeliğinin eşliğine gelmiş bulunuyoruz. Demokrasi ve insan hakları konusunda sürekli itham ediyoruz. Samimiyetle ifade etmek isterim ki, her alandaki sıkıntılarımızı ancak bu çatı altında ortaya koyacağımız irade ile aşabiliriz." diye konuştu.

TBMM Başkanı Ömer İzgi, 23 Nisan akşamı TBMM'de bir resepsiyon verdi. Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer eşiyle birlikte resepsiyona katıldı.

Yılmaz, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Yaşanan sorunların hiçbirinin müsebbibi Cumhuriyet, Meclis veya demokrasi değildir. Yaşanan sorunların kaynağı Meclis'in işlev ve hareket alanının daraltılmasıdır. Bu bakımdan, bilmeyerek Meclis'e karşı cephe alanlar yanlış içindedir. Bu işi bilinçli bir şekilde yapanlar ise ülkeye ve millete karşı sorumluluk altındadırlar. Çünkü, Meclis'in küçümsenmesi milletin küçümsenmesidir.

Meclis'e yönelik saldırıların önünün açılması, Türk insanının kişiliğine tecavüz edilmesidir. Olayı bu şekilde kabul edip ele almayan yaklaşımların hangi saiklere ve söyleme dayanırsa dayansın, Türk insanına ve toplumuna fayda sağlayabilmesi mümkün değildir. Türkiye'de kim ki milletini sevdiğini söylüyorsa önce Meclis'e saygı duymalıdır."

DYP Genel Başkanı **Tansu Çiller** ise, bu bayramın buruk geçtiğini, milletçe içimizi burkan ağır bir bunalım dönemi yaşadığımızı ifade ederek, "Bu dönemde, her şeyden önce 23 Nisan 1920'yi yeniden anlamaya, yeniden yorumlamaya ihtiyacımız var. En olumsuz şartlar altında, en zorlu düşmanlara karşı imkansız başarılmış bir neslin torunları olarak bugünkü halimiz, kabul edilebilir olmaktan uzaktır" dedi. **Çiller**, şunları söyledi:

"Uzak ufuklardan bir kurtarıcı gelecek değildir. 23 Nisan gününün bize hatırlattığı gerçek şudur: Bir kere daha vatani, milletin azim ve kararı kurtaracaktır. Milletin

işi zora girmiştir. Parlamentomuzun da işi zordur. Ümitsizliğe kapılan herkese hatırlatmak isterim ki bugün, karşı karşıya olduğumuz zorluklar, Birinci Meclisin karşı karşıya olduğu zorlukların yanında hiçbir şeydir. Kendini akıllı sananların bu iş bitti dediği, dış yönlendirmeye teslimden başka yol görmediği veya hangi tür mandanın daha hayırlı olacağını tartıştığı bu ümitsizlik ortamında, Anadolu bozkırından bir kurtuluş destanı çıkartan tecrübeyi hiç kimse hafife almamalıdır. Bugün o tecrübe, yeni bir zaruret olarak karşımızda duruyor. İnancını yitirenler veya bir yerlerde bizim için tasarlanmış bir kurtuluş reçetesi bulabileceğini zannedenler, inançsızlıklarıyla baş başa kalmaya mahkumdurlar."

Bugün yaşanan krizin ekonomik değil siyasi bir kriz olduğunu ve bütün Türkiye'nin ve dünyanın da problemi böyle algıladığını anlatan **Çiller**, Seçim Yasası ile Siyasi Partiler Yasası'nın bir an önce değiştirilmesini istedi.

RESEPSİYON

TBMM'nin açılışının 81 inci yıldönümü kutlamaları sırasında bu yıl tasarruftedbirleri nedeniyle Meclis bahçesinde havai fişek gösterisi ve konser yapılmadı. Yalnızca 23 Nisan akşamı TBMM Başkanı **Ömer İzgi**, bir resepsiyon verdi. Resepsiyona Cumhurbaşkanı **Ahmet Necdet Sezer** ve siyasi parti liderleriyle, milletvekilleri ve üst düzey devlet yöneticileri katıldı.

Öğrencilerden Meclis'e yoğun ilgi

Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni ziyaret etmek amacıyla yurdun dört bir yanından gelen öğrencilerin sayısı her geçen yıl daha da artıyor. Öğretmenleri eşliğinde Meclis kampüsüne gelen ve Meclis çalışmalarını yerinde izleyen öğrenciler, Meclis'le ilgili olarak merak ettikleri tüm sorulara yanıt buluyorlar. Öğrenci ziyaretleri özellikle mart ve nisan aylarında yoğunlaşıyor. Ocak ayından bu yana TBMM'yi 25 ildeki 185 okuldan 12 bin dolayında öğrenci ziyaret etti. Bu öğrencilerin üçte biri nisan ayında Meclis'e geldi.

TBMM Kupası Koşusu yapıldı

*Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışının 81 inci yıldönümü dolayısıyla Ankara 75. Yıl Hipodromu'nda 24 Nisan günü gerçekleştirilen TBMM Kupası Koşusu'na katılan 9 at içinden, **Gülbüz Refioğlu**'na ait, **Ahmet Giz**'in antrenörlüğünü yaptığı **Odinhan** adlı at, binicisi **Selim Kaya** ile birinci oldu. Birinci olan atın sahibine Plaket, Kupa ve 150 milyar TL tutarında ödül verildi. Ödül törenine, TBMM Başkanı **Ömer İzgi** ve eşi **Aysel İzgi**, Devlet Bakanı **Ramazan Mirzaoğlu**, Tarım ve Köyşleri Bakanı **Prof. Dr. Hüsnü Yusuf Gökalp**, TBMM Başkanlık Divanı üyelerinden **Kocaeli Milletvekili Mehmet Batuk** ve **Şanlıurfa Milletvekili Yahya Akman** katıldılar.*

'Tarih Boyunca Türk-Ermeni İlişkileri', sempozyumda tartışıldı

TBMM Başkanı **Ömer İzgi**, Ermeni soykırım iddialarının hiçbir bilimsel veriye dayanmadığını belirterek, "Devletler hukuku açısından sorun yoktur, zira Lozan Barışı yürürlüktedir" dedi.

Türk Parlamenterler Birliği tarafından düzenlenen "**Tarih Boyunca Türk-Ermeni İlişkileri**" konulu sempozyum 13-14 Nisan'da TBMM'de yapıldı. TBMM Başkanı **İzgi**, sempozyumun açılışında yaptığı konuşmada, Türkiye'nin bir süredir 'Ermeni Soykırımı' iddialarıyla haksız ve dayanaksız bir biçimde suçlandığını söyledi. Bu iddiaların dünya kamuoyunu etkilediğini anlatan **İzgi** şöyle konuştu:

"Dün olduğu gibi bugün de Ermeni toplumu üzerinden çıkar uman bazı çevreler ve devletler, tarihi gerçeklerin aksine devletimizi ağır bir biçimde suçlama alışkanlıklarını sürdürmektedir. Bu hususu siyasal bir malzeme olarak kullanarak, parlamentolarından aleyhimize kararlar çıkarmakta ya da çıkarma çabası içine girmektedirler.

Uluslararası pek çok kuruluşlarda işbirliği içerisinde bulunduğumuz ve müttefikimiz olan bazı ülkeler de Ermeni konusunu siyasal amaçlı kullanmakta; kimi zaman bir eyalet seçimini, kimi zaman da bir belediye başkanlığını kazanabilmek uğruna insafsızca gündeme getirmektedirler. Bu tutum, tarihe karşı saygısızlık ve Türk Toplumuna karşı da çok büyük ayıp ve haksızlıktır. Hiçbir bilimsel veriye dayanmayan suçlamalarla koskoca bir ulus itham edilmektedir. Maalesef haksız ve insafsız suçlamalar konusunda belli sonuçlar da alınmaktadır."

İzgi, emperyalist devletlerce tahrik edilen Ermeni komitacılarının Van'da 1915 yılında acımasız katliamlara başladığını hatırlattı. Bu tür eylemlerin bölgede yayılmaya başlamasıyla Ermeni nüfusunun güvenlik içinde Suriye ve Ürdün'e gönderilmesine karar verildiğini anlatan **İzgi**, nakiller sırasında eşkiya baskınları, hastalıklar ve bölge insanının

tepkisiyle ölümler yaşandığını, ancak bu sayının yüzbinleri bulmadığını söyledi. **İzgi**, Ermeni iddialarının Lozan Barış Anlaşması görüşmelerinde de gündeme geldiğini ifade ederek, İngilizlerin gerçeği görerek, konuyu bir daha gündeme getirmediklerini vurguladı. **Ömer İzgi**, "Ermeni işi bir daha Lozan'da konuşulmamıştır. Sorun bitmiş ve Sevr bir daha dirilmemek üzere tarihe karışmıştır. Öyleyse böyle bir sorun devletler hukuku açısından yoktur, zira Lozan Barışı yürürlüktedir" dedi.

ÇELİKER'İN KONUŞMASI

Sempozyumu düzenleyen Türk Parlamenterler Birliği Başkanı **Zeki Çeliker** ise, Türkiye'nin yarınlarını çok yakından ilgilendiren bir konuyu bilimsel açıdan ele almak amacıyla bu sempozyumu düzenlediklerini söyledi. Türkiye'nin Ermeni iddiaları konusunda sağlam delil ve belgelere dayanan bir yanıt vermek zorunda olduğunu anlatan **Çeliker**, Batılı çevrelerin kendileriyle ilgili iddialar gündeme geldiğinde konunun tarihçilere bırakılmasını istediğini belirterek; "Çifte standartçı Batıya sesleniyorum. İşte fırsat... Tarihi tarihçilere bırakalım ki gerçekler ortaya çıksın" şeklinde konuştu.

CUMHURBAŞKANININ MESAJI

Cumhurbaşkanı **A. Necdet Sezer** de sempozyuma gönderdiği mesajda, "Sözde Ermeni soykırım iddialarının aşırı Ermeni grupların propaganda etkinlikleriyle uluslararası düzeyde gündeme geldiği bir dönemde yetkin bilim adamlarını ve araştırmacıları bir araya getiren bu toplantının, iç ve dış kamuoyunun tarihsel gerçekler hakkında aydınlatılmasına büyük katkıda bulunacağına inanıyorum. Önyargılı kimi çevrelerin, köklü bir geçmişe sahip Türk-Ermeni ilişkilerini saptırıp, tarihi kısır siyasi emellere alet etme yönündeki çabalarına karşı en iyi yanıtın bu tür bilimsel toplantılarla verileceğine kuşku yoktur" dedi.

KONUŞMACILAR

Sempozyumda ilk konuşmayı yapan emekli Büyükelçi **Kamuran Gürün**, bazı kaynaklara göre Osmanlı Devleti'nin 700 bin kişiyi tehcir uygulamasına tabi tuttuğunu, bunların arasındaki bini aşkın Ermeni'nin kurallara uymaması nedeniyle hapis ve idama varan cezalara çarptırıldığını söyledi. Tehcir öncesi 1 milyon 300 bin civarında olan Ermeni nüfusun tehcirden sonra 1 milyon 25 bine indiğinin kayıtlarda yer aldığını ifade eden **Gürün**, ancak aynı süreçte hayatını kaybeden müslüman sayısının ise 2.5 milyon olduğuna dikkat çekti.

Birinci Dünya Savaşından sonra dünyanın Türk-Ermeni ilişkilerini Ermeni yorumuyla gördüğünü anlatan **Prof. Dr. Türkkaya Ataöv**, Türkiye Cumhuriyeti'nin ise "Geriye değil ileriye baktığını" söyledi.

Ermeni meselesinin Batı kamuoyunu meşgul etme nedenleri üzerinde duran **Prof. Dr. İlber Ortaylı** ise, sorunun nedeninin temelinde "uyuşturucu trafiği nedeniyle Türkiye'ye karşı tepki yaratılması" ve "Yahudi-Çingene soykırımından sorumlu Almanya, İtalya ve Fransa gibi ülkelerin vicdani rahatlama çabası olduğunu" bildirdi.

Prof. Dr. Taner Timur da "muktele"nin Müslüman ve Ermeni köyleri arasında çıktığını, ancak tehcir sırasındaki olayların kırırma dönüştüğünü belirterek "Bu bizim meselemizdir, sanık sandalyesinde değiliz" dedi,

Sempozyumun ikinci gününde, Türk-Ermeni ilişkileri arşiv ve belgeler yönüyle ele alındı. H.Ü. Antropoloji Anabilim Dalı Başkanı **Prof. Dr. Metin Özbek**, Van'da 1988 yılında yapılan bir temel kazısı sırasında ortaya çıkan toplu mezarlarda, Ermenilerin saldırısı sonucu ölen 300 Müslüman aileye ait bulgular elde edildiğini anlattı ve buluntuları dıalarla göstererek, "Türkler ve Ermeniler yıllarca barış içinde yaşamışlar, ama gün gelmiş, savaş ortamında birbirlerine düşman olmuşlar" dedi.

Türk Tarih Kurumu Başkanı **Prof. Dr. Yusuf Halaçoğlu**, soykırım iddialarının bilimsel değil, siyasi temellere dayandırıldığını, soykırım iddialarına yol açan olayların, Rusya'nın Osmanlı İmparatorluğu üzerindeki emellerinden kaynaklandığını belirtti. Dönemin olaylarını da anlatan **Halaçoğlu**, sözde soykırım tarihi olarak 24 Nisan 1915 tarihinin kabul edilmesine karşılık tehcir kararının 27 Mayıs 1915'te alındığını söyledi.

Devlet Arşivleri Genel Müdürü **Yusuf Sarıнай**, Osmanlı arşivlerinin araştırmacılara açık, ancak bu konudaki yabancı araştırmacının az olduğunu, arşivlerdeki 150 milyon belgeden 60 milyonunun tasnif edildiğini, bugüne kadar 74 ülkeden 3 bin 100 araştırmacının yararlandığını, 1880-1921 dönemine ait tüm arşivlerin açılarak yabancı dile çevrildiğini, anlattı ve "Arşivler gösteriyor ki soykırma uğrayanlar Ermeniler değil Türklerdir" dedi.

Türkiye'nin Ermeni meselesi konusunda bir politikaya sahip olmadığını kaydeden araştırmacı-yazar **Aytunç Altındal** da, "Konuyu tarihçilere bırakalım" görüşünün doğru olmadığını savundu.

Van Milletvekili **Hüseyin Çelik** de, Van'da Ermeni-

ler ile Türklerin yıllar boyunca barış içinde yaşadığını, hatta bölge insanlarının bir Ermeni'yi belediye başkanı seçtiğini belirterek şöyle konuştu:

"Ermeni soykırımı iddiaları gündeme geldiğinde 'biz yapmadık, kimseyi öldürmedik' diyoruz. Dünyanın hiçbir yerinde silah çeken insanlara çiçekle karşılık verilmez. Evet, Ermeniler öldürüldü ama Ermeni oldukları için değil, asi, saldırgan ve bölücü oldukları için öldürüldü. Bugün PKK militanları ile güvenlik güçleri dağlarda çatışıyor. PKK'lılar, Kürt oldukları için değil asi, saldırgan ve bölücü oldukları için öldürülüyor. Yine de olan bitene soykırım denemez. 40-50 bin insan yollarda telef olmuş, çoğu da çeteciler tarafından öldürülmüştür"

İşçi Partisi Genel Başkanı **Doğu Perinçek** ise, Ermeni soykırımı iddialarının ardında, ABD ve Türkiye'nin diğer müttefiklerinin bulunduğunu savundu.

Sökmenoğlu: Tarihimizde soykırım yoktur

Azerbaycan Kültür Derneği tarafından Ankara'da düzenlenen "Ermeni Sorunu" konulu panelde konuşan TBMM Başkanvekili **Murat Sökmenoğlu**, "Gerçek tarihçilerin ortaya koydukları gibi, Türk tarihinin hiçbir döneminde utanç duyulacak bir katliam, mezalim ya da soykırım gibi bir insanlık suçu yoktur" dedi.

Türkiye'nin stratejik konumu itibarıyla tarihin her döneminde cazibe alanı oluşturduğunu, çeşitli oyun ve entrikalara sahne olduğunu, yıllarca Türklerle birlikte dostça yaşayan Ermenilerin çeşitli tahrik ve vaatlerle siyasi ve ekonomik çıkarların aracı olarak kullanıldığını ifade eden **Sökmenoğlu**, yine aynı çıkar oyunları ve entrikaların sahneye konmak istendiğini belirtti.

Sökmenoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Türk tarihinin hiç bir döneminde utanç duyulacak bir katliam, ya da soykırım gibi insanlık suçu yoktur.

Türkler, birlikte yaşadıkları bütün gayrimüslimleri ve dünyanın bazı yerlerinde soykırırma tabi tutulan ya da eziyet çeken insanları ülkesine konuk etmiş, onları himaye altına almıştır. Asıl utanmaları ve hesap vermeleri gerekenler, Sudan'da, Transvaal'de, İrlanda'da, Hindistan'da, Rusya'da, Anadolu'da, Kuzey Afrika'da, Cezayir ve Tunus'ta, Bosna'da, Ruanda'da, Nahcivan'da, Karabağ'da binlerce masum insanı acımasızca katleden, eziyet ve işkence eden, yakan, yıkan, açlığa mahkum ederek ölümlerine neden olanlardır. Bütün bu insanlık suçları, resmi belgelerle kanıtlanmış tarihi gerçeklerdir. Yakın tarihimizde PKK denilen eşkiya çetesini başımıza musallat ederek, Türk vatanını ve milletini bölmek, parçalamak gibi emellerini sürdürenler bunda başarısız olunca, bu defa tarihin eski kin ve husumet duygularını yeniden tahrik ederek soykırım iddialarını, siyasi çıkar sağlama oyunları ile bazı ülkelerin parlamentolarına kadar taşımaya muvaffak olmuşlardır."

DSP 5. Olağan Kongresi 29 Nisan'da yapıldı

Ecevit, yeniden Genel Başkan

Demokratik Sol Parti 5. Olağan Kongresi 29 Nisan günü Ankara'da yapıldı. Başbakan **Bülent Ecevit**, kongrede 963 oy alarak yeniden DSP Genel Başkanı seçildi. ASKİ Spor Salonunda gerçekleştirilen kongrenin Divan Başkanlığını **Ramazan Gürsoy** yaptı.

DSP Genel Başkanı ve Başbakan **Bülent Ecevit**, kongrede yaptığı konuşmada, önlerindeki hedefin tek başına iktidar olduğunu belirterek, "DSP hem Türkiye'nin hem solun birinci partisi, biz gücümüzü güçlüden değil, haktan aldık" dedi.

DSP'nin 1985 yılında iki odalı bir zemin katında yoksunluklar içinde kurulup geliştiğini ve 1999 seçimlerinde Türkiye'nin birinci partisi olduğunu belirten **Ecevit**, Abdullah Öcalan'ın kendi hükümetleri döneminde yakalandığını, yolsuzluklarla mücadele edildiğini ve cezaevlerinin terör örgütlerinin karargahı olmaktan kurtarıldığını anlattı.

Yaşanan ekonomik krizin de kısa sürede aşılabacağına ve ekoniminin yeniden canlanacağına inandığını ifade eden **Bülent Ecevit**, 57. Hükümetin büyük bir uyum içinde görevini sürdürdüğünü savundu.

Ecevit, "Son aylarda çekilen sıkıntılara karşın 57. Hükümet kadar etkin, uyumlu ve güven verici bir hükümet formülü görünmemektedir. Koalisyona ortak partiler, DSP, MHP ve ANAP, ne pahasına olursa olsun iktidarda kalma hırsıyla değil, görev sorumluluğu içinde hükümeti sürdürmektedirler. Şu sırada yeni bir hükümet arayışına kalkışmak, hele seçime gitmek, ekonomiyi esenliğe çıkarma umutlarına ağır bir darbe olur. Türkiye bir ekonomik kurtuluş savaşı veriyor. Hükümet bu savaşı sonuna kadar sürdürecektir ve bu savaş kazanılacaktır" şeklinde konuştu.

AB üyeliği konusuna da değinen Başbakan ve DSP Genel Başkanı **Ecevit**, "AB'ye tam üyelik yolunda

gereken adımları kararlı biçimde atıyoruz. Ben, AB adaylığından tam üyeliğe geçişi beklenenden daha erken gerçekleştirebileceğimize inanıyorum. Yeter ki ekonomimizi enflasyon batağından erken sürede kurtarıp, esenliğe çıkarabilelim." dedi.

GENEL BAŞKANLIĞA İKİ ADAY

DSP Kongresinde **Bülent Ecevit** ile birlikte Aydın Milletvekili **Sema Pişkinsüt** de genel başkan adayı oldu. Genel başkanlık için yapılan oylama sonucunda **Ecevit**, 1184 delegenin geçerli 1049 oyundan 963'ünü alarak yeniden Genel Başkan oldu. Diğer aday **Sema Pişkinsüt** ise 86 oy aldı.

Sonuçların açıklanmasından sonra bir teşekkür konuşması yapan **Ecevit**, "Bu benim için onurların en büyüğüdür. Bunun için sizlere teşekkür ederim. Bu güveninize layık olmak için gece gündüz çalışmaya devam edeceğim" dedi.

YENİ PM ÜYELERİ

Kongrede **Ecevit** tarafından hazırlanan Parti Meclisi listesi de aynen seçildi. DSP'nin yeni PM üyeleri şunlar: **Müslüm Akalın, Faruk Alkaya, Oğuz Aygün, Yasin Bal, Erdoğan Bilenser, Yılmaz Büyükerşen, Mehmet Canpolat, İhsan Çabuk, Hüsnü Dilaver, Hayri Dirli, Rahşan Ecevit, Hasan Gülay, Ramazan Gürsoy, Tayfun İçli, Mustafa İlmen, Yavuz İnal, Osman Kılıç, Hayati Kırkpınar, Hayati Korkmaz, Atilla Mutman, Hüsametdin Özkan, Ahmet Priştina, Mahmut Sağsöz, Necdet Saruhan, Zeki Sezer, Soydal Sılay, Yonca Sorgün, Selçuk Sönmez, İsmail Öz-sümbül, Mecit Şekercioğlu, Şehnaz Şenyüz, İstemihan Talay, Orhan Tosun, İlhan Uğurtaş, Hikmet Uluğbay, Sebahat Vardar, Süleyman Yağız, Hasan Yavuzalp, Cafer Tufan Yazıcıoğlu, Mustafa Yılmaz**

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Ersümer istifa etti

Beyaz Enerji operasyonu sonucunda hazırlanan iddianamede, hakkında çeşitli iddialara yer verilen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Cumhur Ersümer**, 27 Nisan tarihinde TBMM'de bir basın toplantısı düzenleyerek görevinden istifa etti.

Ersümer, basın toplantısında, kendisi hakkında iddianamede yer alan iddialara yanıt verdi.

Ersümer'in istifasıyla, DYP tarafından hakkında verilen gensoru önergesi de kendiliğinden düşmüş oldu.

TBMM Başkanı İzgi'nin Orta Asya Cumhuriyetlerindeki ilk durağı Özbekistan idi.

TBMM Başkanı İzgi, Orta Asya Cumhuriyetlerini ziyaret etti

TBMM Başkanı **Ömer İzgi** Başkanlığındaki TBMM heyeti, 25 Mart - 6 Nisan tarihleri arasında Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkmenistan'ı kapsayan resmi bir gezi yaptı. İzgi'nin bu ziyaretlerinde, Türkiye ile sözkonusu dört Türk Cumhuriyeti parlamentoları arasında ilişkilerin geliştirilmesi yönünde olumlu adımlar atıldı.

Ömer İzgi'nin resmi gezisine, Hatay Milletvekili **Ali Günay**, Gümüşhane Milletvekili **Bedri Yaşar**, Kahramanmaraş Milletvekili **Avni Doğan**, Denizli Milletvekili **Beyhan Aslan** ve Tekirdağ Milletvekili **Nihan İlgün** ile TBMM Genel Sekreteri **Vahit Erdem** katıldı.

Gezisinin ilk durağı olan Özbekistan'da Meclis Başkanı **Erkin Halilov** ile görüşen İzgi, Başbakan **Uktir Sultanov** ile bir araya geldi, ayrıca

Cumhurbaşkanı **İslam Kerimov** tarafından da kabul edildi.

Gazetecilere yaptığı temaslara ilgili bilgi veren TBMM Başkanı **Ömer İzgi**, Türkiye'nin dost ve kardeş Özbekistan ile ilişkilerine büyük önem verdiğini söyledi. Türk halkının Özbekistan halkına atalardan miras kalan dostluk ve kardeşlik bağlarıyla kenetlendiğini ifade eden İzgi, "Tarihimizi, geçmişimizi, kültür ve dil gibi ortak paydalarımızı iki ülke halklarını birbirine yakınlaştıran güçlü bir köprü olarak görmekteyiz" dedi. İzgi, şöyle konuştu:

"Özbekistan'ın, Cumhurbaşkanı **İslam Kerimov**'un dirayetli önderliğinde her alanda gösterdiği başarı ve gelişmeyi gururla izlemekteyiz. Ülkelerimiz arasındaki dostluk halklarımıza mal olmuş durumdadır. Kalplerdeki

duygular aynıdır. Bu bağlamda, kardeş Özbekistan'ın yaşadığı en küçük bir sıkıntıyı, binlerce kilometre öteden aynen hissetmekteyiz."

TBMM Başkanı **İzgi**, Türkiye'nin Orta Asya Türk Cumhuriyetlerine yönelik politikasının, bu devletlerin geçiş döneminin doğal olarak yarattığı siyasi ve ekonomik sorunların pürüzsüz şekilde aşılmasına katkıda bulunmak olduğunu söyledi.

Türkiye'nin Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinde yaptığı yatırımlara da değinen İzgi, 1992 yılında 145 milyon ABD Doları olan ticaret hacminin, 1999 yılı itibarıyla 1.5 milyar ABD Doları'nın üzerine çıktığını kaydetti.

Bu arada, Taşkent'te, Dünya Ekonomisi ve Diplomasi Üniversitesi öğrencilerinin Balkanlardaki olaylar ve

aşırı dinci terörist hareketlerle ilgili sorularını yanıtlayan TBMM Başkanı **İzgi**, "Türkiye Balkanlar'da vardır. Var olduğu için oradaki huzurun bir an önce sağlanacağına inanıyoruz. Dinci akımlar, Türkiye'de çok etkin değildir ve Türkiye'nin taviz vermeyeceği en önemli ilkesi de laikliktir" dedi.

İZGİ, BUHARA'DA

Taşkent'te resmi temaslarını tamamlayan TBMM Başkanı **Ömer İzgi** 27 Mart günü Buhara'ya geçti.

İzgi, Buhara'da yaptığı açıklamada, Türkiye'nin AB'ye girmeyi çok arzu ettiğini, Atatürk'ün Türkiye'si olarak batı uygarlığı düzeyini amaçladığını söyledi. Türkiye'nin batı ile dostane ilişkilerini, vazgeçemeyeceği ilişkiler olarak niteleyen **İzgi**, şöyle konuştu:

"Ancak Rusya - İran arasında Azerbaycan'ın dışında Ermenistan ve Gürcistan koridoru Türkistan devletleri ile Türkiye arasında geçit vermez bir hale getirilirse, o zaman Türkiye'nin kaybı, AB'ye girmemekten dolayı oluşacak kayıptan daha büyük olur, AB önemlidir ancak, bu koridor mutlaka Türkiye ile Türkistan arasında açık olmalı. Koridorun arasına başka hiçbir devlet girmemelidir. Maddi bakımdan Türkiye'nin hiçbir çıkarı olmasa da Türk cumhuriyetleri ile arasındaki dostane ilişkilerin gelişmesindeki kazancı çok daha fazladır. Onun için beş Türk cumhuriyeti ile Türkiye birinci derecede dostane ilişkiler kurmalı."

İzgi, Özbekistan'a yaptığı gezinin oldukça yararlı olduğunu söyledi ve Özbekistan Cumhurbaşkanı **İslam Kerimov** ile yaptığı görüşmenin planlanandan çok daha uzun sürdüğünü ve sıcak bir atmosferde geçtiğini ifade etti. **İzgi**, "Kerimov'u yaz döneminde Türkiye'ye davet ettim, eğer gelebilirse yaptığımız görüşmelerin detaylarına ineceğiz" diye konuştu. **İzgi** ve beraberindeki heyet, 28 Mart günü Kazakistan'a gitti.

İZGİ, KAZAKİSTAN'DA

İzgi ve beraberindeki TBMM Heyeti, Semerkant'taki Samkoçauto Fabrikası'nda incelemelerde bulun-

duktan sonra Astana'ya geçti. **İzgi** ve beraberindeki heyeti Astana'da Kazakistan Meclis Başkanı Yardımcısı **Muhammed Kopey** ve Türkiye'nin Almatı Büyükelçisi **Mehmet Çınar Aldemir** karşıladı.

TBMM Başkanı **Ömer İzgi**, Türkiye ve Kazakistan'ın laik, çağdaş devlet yapılarına sahip olduğunu belirterek, "Bu ülkeler Avrasya'nın küresel aktörleri konumundadırlar" dedi.

Kazakistan'daki resmi temaslarını sürdüren **İzgi**, Kazakistan Parlamentosu'nda bir konuşma yaptı. **İzgi**, Kazakistan'ın bağımsızlığını kazanmasından bu yana geçen on yıl içinde Nursultan Nazarbayev'in dirayetli yönetiminde, demokratikleşme ve pazar ekonomisine geçiş sürecinde önemli yol katettiğini söyledi.

Ömer İzgi, Nazarbayev'in girişimiyle başlatılan ve 1999 yılında bakanlar düzeyinde ilkeler bildirisi imzalanan "Asya'da İşbirliği ve Güven Arttırıcı Önlemler" sürecinin bölgede barış ve güven ortamının güçlendirilmesi yönünde atılmış önemli bir adım olduğunu kaydetti. **İzgi**, şöyle konuştu:

"Türkiye ve Kazakistan laik, çağdaş devlet yapılarına sahip bulunmaları ve Doğu - Batı ulaşım koridorlarında terminal ülke olmaları bakımından Avrasya'nın küresel aktörleri konumundadırlar. Bu nedenle Türkiye, kardeş Kazakistan ile ilişkilerine çok büyük önem atfetmektedir."

TBMM Başkanı **İzgi**, Orta Asya'daki terörist eylemlere de değinerek, şunları söyledi:

"Türkiye, Kazakistan gibi Orta Asya ülkelerini hedef alan bölücü ve aşırı dinci terörist akımların faaliyetlerinden derin endişe duymaktadır. Yaklaşık 20 yıldan beri bölücü terörizmin hedefi olan Türkiye, Orta Asya ülkelerini ve tüm bölgeyi istikrarsızlığa sürükleme eğilimi taşıyan, genç cumhuriyetlerdeki laik yönetimleri hedef alan sözkonusu akımlara karşı Kazakistan'ın bütünlüğü ve laik niteliğinin

korunmasında her zaman yanınızda olacaktır."

İzgi, Türkiye ile Kazakistan arasında halen 450 milyon dolar dolaylarında seyreden ticaret hacminin de 1 milyar dolara çıkarılmasının iki ülkenin ortak hedefi olduğunu dile getirdi.

Aktua-Bakü-Tiflis-Ceyhan petrol taşıma hattı projesi ile ilgili görüşlerini de aktaran **İzgi**, "Bu proje ilgili ülkelerin ekonomik kalkınmasına ve refahının artmasının yanı sıra Kafkasya ve Orta Asya bölgesinde karşılıklı işbirliği ortamı ve barışın gelişmesine katkı sağlayacaktır" dedi.

Kazakistan Cumhuriyeti Parlamentosu Başkanı **Jarmahan Turakbay**, TBMM Başkanı **İzgi**'yi kaldığı otelde ziyaret ederek bir süre görüştü.

Heyettekiler daha sonra Kazakistan-Türkiye Dostluk Grubu üyesi milletvekilleri, Meclis Uluslararası İlişkiler, Savunma ve Güvenlik Komitesi üyeleriyle görüştüler.

TBMM Başkanı **İzgi**, **Tuyakbay** ile görüşmesinde Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri arasındaki dostluk ve kardeşlik ilişkilerinin tarihten geldiğini söyledi. Türkiye'nin Kazakistan'ı tanıyan ilk ülke olduğunu anlatan **İzgi**, bu ülkeye yönelik herhangi bir kötü durumda Türkiye'nin her türlü desteği sağlayacağını kaydetti.

Tuyakbay da 10 yıllık dönemde iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişme gösterdiğini ifade ederek, "Bir eksiğimiz vardı, o da parlamentolar arası ilişkilerimizdi. Bunu da şimdi gideriyoruz" dedi.

İZGİ-NAZARBAYEV GÖRÜŞMESİ

Kazakistan Cumhurbaşkanı **Nursultan Nazarbayev** tarafından kabul edilen TBMM Başkanı **Ömer İzgi**, görüşmenin çok yararlı geçtiğini söyledi.

İyi niyetli ve dostluğa dayalı görüşmelerin, sınırdaş ülkelerle ilişkileri de olumlu etkilediğini belirten TBMM Başkanı, Türkiye'nin "Yurtta Sulh,

DIŞ İLİŞKİLER

İzgi başkanlığındaki TBMM heyeti Kazakistan'da, iki ülke arasındaki dostluğu pekiştirici görüşmelerde bulundu.

Cihanda Sulh" anlayışını benimsediğini vurgulayarak, komşu devletlerle dayanışma anlayışına gölge düşürecek hiçbir hareket içinde bulunmadığını kaydetti.

Kazakistan Cumhurbaşkanı Nazarbayev'in dostluğa dayalı politikalarını takdirle izlediklerini ifade eden İzgi, "Dünyada ne kadar ülke, devlet varsa hepsiyle dost olmak istiyoruz. Nazarbayev'in düşüncesi de böyle olduğu için iyi anlaştık. Bizim dostumuz onların dostu, bizim düşmanımız onların da düşmanıdır" dedi.

TBMM Başkanı Ömer İzgi, Kazakistan'ın gelişmesinden büyük memnurluk duyduğunu söyledi. Türkiye'nin, Kazakistan'a terörist akımları önleme konusunda her türlü desteği vermeye hazır olduğunu bildiren İzgi, iki ülke arasındaki dostluğun sonsuza kadar devam etmesini diledi.

İzgi, bir gazetecinin sorusu üzerine Bakü-Ceyhan petrol boru hattında bir hayli yol katedildiğini belirtti. Bu projenin Kazakistan'ın Hazar kıyısındaki kenti Aktau'ya kadar uzanmasının bölge yararına olacağını vurgulayan İzgi, "Türkiye bu gibi girişimlere kazanç düşüncesiyle değil devletlerin yararını dikkate alarak

dayanışma düşüncesi ile katılıyor" dedi.

İzgi, görüşmenin sonunda yaptığı açıklamada, Nazarbayev ile ortaya konulan her konuda anlayış birliği içinde olduklarını söyledi.

Ömer İzgi, Türk Cumhuriyetleri başta olmak üzere, dost ülke parlamentolarının da yer alacağı "Kardeş ve Dost Ülkeler Parlamentolararası Birlik" in kurulması konusunda Nazarbayev ile görüş birliği içinde olduklarını belirterek, "Bu birliğin kurulması konusundaki ilk adım, bu yılın Eylül ayında Türkiye'de yapılacak toplantıda atılacak" diye konuştu.

Bu Birliğin Avrupa Parlamentoları (AP) Birliği'nin benzeri olacağını anlatan İzgi, "Ancak AP'de bloklaşma var. Bizim kuracağımız birlikte böyle bir kamplaşma olmayacak" dedi.

TBMM Başkanı İzgi, Bakü-Ceyhan Petrol Boru Hattının Aktau kentine kadar uzanması konusunda Nazarbayev ile aynı görüşü paylaştıklarını da sözlerine ekledi.

İZGİ, HOCA AHMET YESEVİ TÜRBEİNDE

Kazakistan'daki resmi temaslarını tamamlayan TBMM Başkanı Ömer İzgi, Türkistan'a geçti.

İzgi ve beraberindeki heyeti,

Türkistan kent merkezinde, Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi öğrencileri ile 26 Türk boyunu temsil eden yerel giysili bir grup karşıladı. Ömer İzgi, Türkiye'nin de yapımına katkı sağladığı Hoca Ahmet Yesevi Camii inşaat alanına giderek, incelemelerde bulundu. İzgi daha sonra Hoca Ahmet Yesevi Türbesi ve Müzesi'ni gezerek yetkililerden bilgi aldı.

TBMM Başkanı Ömer İzgi, Orta Asya Cumhuriyetlerine yaptığı gezinin 7. Gününde üniversite öğrencilerine hitap etti. Kazakistan'ın Türkistan vilayetindeki Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi öğrencilerine hitaben konuşan İzgi, 1993 yılında kurulan bu üniversitenin eğitim felsefesi, demokratik ve laik, çağdaş devlet Kazakistan'ın ilkelerine bağlı, gelecek yüzyılların gereksinimlerine yanıt verebilecek düzeyde olduğunu kaydetti. Üniversitenin adını aldığı Hoca Ahmet Yesevi'nin Türk dünyası için özel bir anlamının bulunduğunu belirten İzgi, "Anadolu'nun Türkleşmesinde çok önemli bir yeri olan Ahmet Yesevi, her türlü bağınazlığa karşı çıkarak, yaklaşık 9 asır önceki fikirleriyle çağımızı kucaklamıştır" dedi. İzgi, üniversitede yılda yaklaşık olarak 8 bin öğrencinin 4 dilde eğitim gördüğünü

ifade ederek şöyle konuştu:

"Üniversitenin yakın gelecekte Avrasya bölgesinin en önemli eğitim kuruluşlarından birisi olacağına inancım tamdır. Türk ve Kazak öğrencilerin birlikte öğrenim gördükleri bu üniversite, Türkiye ve Kazakistan arasındaki dostluğun pekişmesinin yanı sıra, barışa ve demokrasiye inanan kuşakların yetişmesine kuşkusuz büyük katkıda bulunacaktır."

Güney Kazakistan Eyaleti Valisi **Berdiveka Saparbayev**, **İzgi**'ye fahri hemşehrilik ünvanını içeren altın berati sundu ve **İzgi** ile eşi **Aysel İzgi**'ye kaftan hediye etti. **Ömer İzgi**'ye üniversitede yapacağı konuşma öncesinde de fahri doktora ünvanı verildi.

TBMM Başkanı **Ömer İzgi** ve beraberindeki TBMM heyeti, 1 Nisan günü Kırgızistan'a geçti.

İZGİ VE

BERABERİNDEKİLERİ ERKEBAEV KARŞILADI

İzgi, başkent Bışkek'teki Manas Hava Alanı'nda Kırgızistan Yasama Meclisi Başkanı **Abdigani Erkebaev** tarafından karşılandı.

TBMM Başkanı, yaptığı açıklamada, bir "Dost ve kardeş ülkeler parlamenterler birliği" kurulmasının yararı üzerinde durdu. **İzgi**, böyle bir birlik kurulduğunda, ilişkilerin boyutunun devletten devlete olmaktan çıkarak devletlerarası bir boyut kazanacağını belirtti.

TBMM Başkanı **İzgi**, daha sonra Kırgızistan Yasama Meclisi Başkanı **Erkebaev** ile biraraya geldi. Meclis başkanlarının başbaşa görüşmesinden sonra heyetlerarası görüşmelere geçildi.

Erkebaev, heyetlerarası görüşmeler sırasında yaptığı konuşmada, Türkiye'den "ağabey" diye söz etti.

TBMM'nin uyum içinde çalışmasından ve **Ahmet Necdet Sezer**'in Cumhurbaşkanı, **Ömer İzgi**'nin de TBMM Başkanı olmasından memnuniyet duyduklarını belirten **Erkebaev** "Bu iki devlet adamı da hukukçu. Bu

durum, Türkiye'nin demokrasi ve hukuk yolundan ayrılmayacağını göstermektedir" dedi.

TBMM Başkanı **İzgi** de konuşmasında, Türklerle Kırgızların kardeş olduklarını söyledi. **İzgi**, merhum Alparslan Türkeş'in dünya Türklerinin bir ordu olmasını benimlediğini ifade ederek, "Bir Türk acı hisse derse, diğ erimiz de acı hissederiz. İşte şimdi bu ortamın içindeyiz. Kırgızistan'da olumsuzluk yaş andığı nda, Türkiye'de herkes bu ızdırabı çekmektedir" diye konuştu.

İzgi, heyetlerarası görüşmeler sırasında yaptığı konuşmada, Türk Cumhuriyetleri arasında kurulması için uğraş verdiği "Dost ve kardeş ülkeler parlamenterler birliği" ile ilgili düşüncelerini de yeniden dile getirdi.

TBMM Başkanı **Ömer İzgi**, resmi ziyaret için bulunduğu Kırgızistan'da Cumhurbaşkanı **Askar Akayev** tarafından kabul edildi. **İzgi** kabulde yaptığı konuşmada, iki ülke arasında tarihten gelen dostane kardeşlik ilişkileri olduğunu, bu ilişkileri daha da geliştirmek istediklerini söyledi.

Kırgızistan Cumhurbaşkanı **Akayev** de Türkiye ile olan ilişkilere büyük önem verdiklerini dile getirdi. **Akayev**, ilişkilerin her alanda yüksek seviyede olmasından memnunluk duyduğunu belirterek, Cumhurbaşkanı **Ahmet Necdet Sezer**'in kısa bir süre önce ülkesine yaptığı ziyaretin ilişkilerin daha da gelişmesine büyük katkı sağladığını kaydetti.

İZGİ-BAKİYEV GÖRÜŞMESİ

Ömer İzgi, daha sonra Kırgızistan Başbakanı **Kurmanbek Bakiyev** ile görüştü.

Orta Asya gezisi sırasında Kırgızistan'a gelmekten büyük mutluluk duyduğunu belirten **İzgi**, günümüzde ikili ilişkilerin, ticari bağları geliştirmekte büyük önem taşıdığını kaydetti. **İzgi**, şunları söyledi:

"Türkiye olarak, önceleri yabancılara doğal kaynaklarımızı kullanmalarını istemedik. Bu nedenle beklediğimiz gelişmeyi sağlayamadık,

ama dış sermayeyi ülkesine çeken bir Güney Kore'nin bile gerisinde kaldık. Sonra bu uygulamadan vazgeçtik. Bu kararımıza rağmen yabancı sermayeyi ülkemize çekmek mümkün olmadı. Güven ortamı yaratmakta sorun çıktı. Sermaye, kaçak sugibidir, daha kolay gidecek yer bulunca yolunu değiştirir. Ona uygun bir zemin yaratmak lazım." **Ömer İzgi**, dünyada yılda toplam 120 milyar dolar sermayenin dolaştığını belirterek, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu bağlamda, Türk iş adamları Kırgızistan'da iş yapmak istemektedir. Bu sermayenin Kırgızistan'a gelmesine imkan yaratılırsa Türkiye'den büyük bir akış olur. Bazı bürokratik engellerin ortadan kaldırılmasıyla sorunlarımızın bir bölümü çözülmüş olur. Sermaye için güven çok önemlidir. Bir anlaşma yapılmışsa o başka yöne çekilmemelidir. Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinin ekonomik olarak güçlenmesini istiyoruz. Bu nedenle tahkim yasasının bir an önce çıkarılması lazım. Eğer isterseniz bizim çıkardığımız tahkim yasasını sizlerin bilgisine sunabiliriz."

İzgi, Türkiye'nin siyasal bakımdan tamamen Kırgızistan'ın yanında olduğunu vurgulayarak, "Bu konuda size her türlü teminatı vermekteyiz" dedi.

Bakiyev ise **İzgi**'nin sözlerine tamamen katıldığını ve mutlaka ülkede güven ortamı sağlanması gerektiğini söyledi. Bunun için çaba gösterdiklerini kaydeden **Bakiyev**, yabancı sermayenin Kırgızistan'a girişi konusunda var olan bürokratik engellerin azaltılması için gayret gösterdiklerini dile getirdi.

Bakiyev, Kırgızistan'ın kalkınması ve gelişmesi için hazırlayacakları on yıllık kalkınma planı için Türkiye'nin de deneyimlerinden yararlanmak istediklerini kaydetti.

TBMM Başkanı **Ömer İzgi**, Bışkek'te bulunan Atatürk Parkı'nı da ziyaret etti. **İzgi**, burada Atatürk Anıtı'na çelenk koyarak, saygı duruşunda bulundu.

Kırgızistan'da oldukça sıcak karşılanan TBMM Başkanı, bu ülkeye her türlü desteğin verileceğini söyledi.

MANAS ÜNİVERSİTESİ'NDE

TBMM Başkanı **Ömer İzgi**, Bışkek'teki Manas Üniversitesi'ni ziyaret ederek öğrencilere hitap etti. **İzgi**, Türkiye ile Kırgızistan arasındaki ikili eğitim ve kültür ilişkilerinin mükemmel nitelikte olduğunu ve hızla geliştiğini bildirdi.

Manas Üniversitesi'nin Türkiye ile Kırgızistan arasındaki işbirliğinin ve sonsuza dek sürecek dostluk ve kardeşlik bağlarının en somut göstergesi olduğunu ifade eden **İzgi**, şunları söyledi:

"Çağdaş yönetim anlayışı, özerk yapısı, yetenekli yönetim ve öğretim kadrosuyla ortak üniversitemizin kısa süre içerisinde örnek bir bilim yuvası olacağından kuşku duymamaktayım. Kırgızistan - Türkiye Manas Üniversitesi'nin iki kardeş ülke arasında önemli bir köprü olacağına inanmaktayım."

Manas Üniversitesi'nin, bölgenin ve dünyanın akademik düzeyi yüksek bir kurum olma konusunda büyük çaba içerisinde olduğunu kaydeden **İzgi**, üniversitenin yerleşim ve donanım çalışmalarında önemli yol katettiğini vurguladı.

Üniversitenin önümüzdeki 10 yıllık döneme ait gelişme projesini desteklediklerini kaydeden **İzgi**, bu kurumun daha da geliştirilerek batı

ülkelerinde bulunan dünyaca tanınmış üniversiteler düzeyine çıkacağından kuşku duymadığını söyledi. **Ömer İzgi**, sözlerini şöyle tamamladı:

"İnanıyorum ki, üniversite, içinde bulunduğumuz bilgi çağında, Kırgızistan'ın gereksinmelerine yanıt oluşturacak bilinçli ve idealist kadroları en iyi biçimde yetiştirecektir. Burada yetişen gençler, bir yandan ülkelerinin uygar dünyayla bütünleşmesine en iyi biçimde hizmet ederken, diğeryandan kökleri yüzyıllara uzanan bağlarla birbirine kenetlenmiş halklarımızın çağdaş dünyadaki konumlarını ve birlikteliklerini belirlemede son derece önemli bir işlev üstleneceklerdir."

Üniversite Rektörü **Karbek Moldobayev** de yaptığı konuşmada, üniversite hakkında bilgi verdi.

Konuşmalardan sonra **Ömer İzgi**'ye fahri profesörlük ünvanı verildi. Daha sonra da Manas Üniversitesi öğrencileri tarafından davetilere çeşitli gösteriler sunuldu.

TBMM Başkanı **İzgi**, üniversitede konuşma yapmadan önce Kırgızistan Dışişleri Bakanı **Muratbek İmanaliev**'i kabul ederek bir süre görüştü.

İZGİ, KIRGIZ

PARLAMENTOSUNDA

Kırgızistan Meclisi Genel

Kurulu'nda Kırgız parlamenterlere hitap eden TBMM Başkanı **Ömer İzgi**, Türkiye'nin Kırgızistan ile ilişkilerinin her alanda gelişip güçlenmesine büyük önem verdiğini söyledi. **İzgi**, Türkiye'nin Kırgızistan'ın ekonomik ve siyasi reformlarının gerçekleştirilmesi ve milli devletin yapılanması konusunda her türlü desteği vermeye hazır olduğunu bildirdi.

Türkiye ile Kırgızistan arasındaki ilişkilerin mükemmel bir düzeyde olduğunu kaydeden **İzgi**, üst düzey temasların, ilişkilerin gelişmesine önemli katkı sağladığını belirtti. **İzgi**, geçen yıl ilkbaharda yapılan parlamento seçimlerine, siyasi partilere, parlamento faaliyetlerine katılabilme imkanı vererek Kırgızistan'ın demokratikleşme sürecinde önemli bir adım attığını vurguladı. **Ömer İzgi**, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Kırgız parlamento seçimlerinin adil, eşit ve şeffaf kriterlere uygun yapılmadığı yönündeki eleştirilere katılmıyoruz. Bunların haklı olmadığını her platformda belirtiyoruz. Kırgız parlamentosunun, Kırgızistan'ın demokratikleşmesinde çok önemli bir rol oynadığını biliyorum.

Türkiye, terörizm, uyuşturucu kaçakçılığı ve köktendincilik gibi Orta Asya'da güvenliği etkileyen risk ve

tehditlerin bölgedeki dengeler ve istikrar bakımından arzulanmayacak olumsuz sonuçlarına karşı son derece hassas olup, gelişmeleri yakından izlemektedir. Türkiye, laik ve demokratik rejime sahip dost Kırgızistan ve diğer Orta Asya cumhuriyetlerinin güvenlik ve istikrarını tehlikeye düşürecek her türlü gelişmenin karşısındadır."

İzgi, Türkiye'nin son iki yıldır meydana gelen Batken olayları nedeniyle Kırgızistan'ın savunma önceliklerini dikkate alarak elinden geldiği kadar yardım yaptığını, bundan sonra da imkanları ölçüsünde yapmaya devam edeceğini söyledi.

Türkiye ile Kırgızistan arasındaki ekonomik ilişkilerde son 10 yılda önemli gelişmeler sağlandığını ifade eden **İzgi**, "Özellikle son iki yılda Kırgızistan'a yönelik doğrudan yatırımlarda önemli bir artış olmuştur. Bu sevindirici gelişmeye rağmen dış ticaret hacmimizde arzulanan düzeye gelinmemektedir" dedi.

TBMM Başkanı **İzgi**, ülkeler arasında ikili eğitim ve kültürel ilişkilerin önemi üzerinde durarak, "Bu bağlamda Manas Üniversitesi iki ülkenin dostluğunun ve işbirliğinin gelişmesine son derece katkı sağlamaktadır" diye konuştu.

İzgi, konuşmasının ardından düzenlediği basın toplantısında, Kırgızistan'daki temaslarından son derece memnun olduğunu söyledi.

Avrupa'nın hiçbir yerinde Orta Asya'daki kültür zenginliğini görebilmenin mümkün olmadığını bildiren **İzgi**, Türkiye olarak bu kültür zenginliklerinin Avrupa'ya tanıtılmasına katkıda bulunabileceğimizi belirtti.

İzgi, Kırgızistan'a verilen 50 milyon dolarlık Eximbank kredisinin ertelenip ertelenmeyeceğine ilişkin bir soruya, "Türkiye ile Kırgızistan arasında 50 milyon dolarlık bir konu üzerinde durmaya gerek yok" yanıtını verdi.

TBMM Başkanı **Ömer İzgi** ve beraberindeki parlamento heyeti, özel askeri uçakla Orta Asya gezisinin son

durağı olan Türkmenistan'a geçti.

İZGİ - TÜRKMENBAŞI GÖRÜŞMESİ

Türkmenistan Devlet Başkanı **Saparmurat Türkmenbaşı**, TBMM Başkanı **İzgi**'yi kabulünde yaptığı konuşmada, Sovyetler Birliği döneminde Ruslara 15 milyon dolarlık doğalgaz, petrol ve pamuk verdiklerini, ancak bunun karşılığını alamadıklarını bildirdi. O dönemlerde Türkmenlere kendilerine bakma imkanı tanınmadığını ve bölgelerine yatırım yapılmadığını anlatan **Türkmenbaşı**, 70 yıllık Sovyetler Birliği döneminde "milli kültürlerinin hiç tanınmadığını" belirtti. **Saparmurat Türkmenbaşı**, 1920'de Türkiye'den gelen öğrencilerin Ruslar tarafından "milliyetçi" oldukları gerekçesiyle geri gönderildiklerini, Türkmenistan'ın bağımsızlığına kavuşmasından sonra Türkiye ile ilişkilerin hızla geliştiğini kaydetti.

Türkmenistan Devlet Başkanı **Türkmenbaşı**, Türkiye'ye doğal gaz verilmesiyle ilgili olarak bazı sorunlar yaşandığını belirttikten sonra şöyle konuştu:

"Türkmen doğalgazının Türkiye'ye gelmemesi benim suçum değil. Bazı siyasilere Avrupa'ya bakarak dikkatli davranmamasından dolayı doğalgaz veremiyoruz. Ben bunu hiç anlayamadım. Ancak bu iş çözülür. Halkımıza daha önce ücretsiz verdiğimiz 7 milyar metreküp doğalgazı, ihtiyaçları çerçevesinde 10 milyar metreküpe çıkardık. Bunun yanında halka elektrik ve suyu ücretsiz olarak dağıtıyoruz. Bundan gurur duyuyoruz. Halen Afganistan, Tacikistan ve Özbekistan'a elektrik ihraç ediyoruz. İran, Ukrayna ve Rusya'ya doğalgaz veriyoruz. Biz Türkiye'ye Türkmen doğalgazının ulaşmasının uygun olacağını düşünüyoruz. Ancak her şey anında olmuyor."

Türkmenbaşı, ülkesindeki toplam dış yatırım miktarının 4 milyar doları bulduğunu, bunun 2 milyar dolarının Aşkabat'a yapıldığını söyledi. Türkiye ile Türkmenistan arasındaki

kültürel ve siyasi ilişkilerde hiçbir sorun yaşanmadığını vurgulayan **Türkmenbaşı**, şöyle konuştu:

"Türkiye ile ilişkilerimizin genel durumu çok iyi. Türkiye ile ilişkilerimizden son derece memnunuz. Türkiye'de bir siyasi bunalım yaşanıyor, bir ekonomik kriz çıkıyor. Ancak bunlar zamanla geçer. Türkiye yeryüzünün merkezidir. Osmanlı Devleti, sizin de, bizim de kökümüzdür. Gurur duyacağımız bir imparatorluktur."

Ömer İzgi ise, yaptığı açıklamada, Aşkabat'ın son iki yılda çok büyük gelişmeler gösterdiğini belirtti. **Türkmenbaşı**'nın, Türkmenistan kadar Türk dünyası için de büyük bir şans olduğunu ifade eden **İzgi**, Türkmenlerin milli gelenek ve göreneklerini içeren "Ruhname" adlı kitabın tamamlanmasını sabırsızlıkla beklediğini söyledi.

TÜRKMENİSTAN PARLAMENTOSU'NA HİTAP ETTİ

TBMM Başkanı **İzgi**, Türkmenistan Parlamentosu'nda yaptığı konuşmada, "Biz, 'iki devlet, bir milletiz. O kadar güçlü olmalıyız ki, dünya yüzünde hiç kimse bizi bir daha ayırmaya cesaret edemesin" dedi.

İzgi, Türkmenistan'ın Türklerin ata yurdu olduğunu, bu topraklarda bulunmaktan dolayı son derece mutluluk duyduğunu söyledi. Aşkabat'ın son iki yılda çok büyük gelişmeler gösterdiğini belirten **İzgi**, Türkmenistan'ın attığı bu adımları Türkiye'nin memnuniyetle karşıladığını ifade etti.

Türkmenbaşı'nın Türk ve Türkmen halklarının birlikteliği ve ayrılmazlığını, "iki devlet, bir millet" sözüyle çok iyi bir şekilde ortaya koyduğunu kaydeden **İzgi**, Türk işadamlarının Türkmenistan'da büyük yatırımlar yaptıklarını belirtti. İki ülke meclisleri arasındaki ilişkilerin daha da geliştirilmesi gerektiği üzerinde duran **İzgi**, şöyle konuştu:

"Tüm ziyaretlerimizin, gayretlerimizin ve çalışmalarımızın nihai amacı iki kardeş halkın yüzyıllar boyu

TBMM Başkanının Orta Asya'da ziyaret ettiği son ülke Türkmenistan oldu.

ayrı kalmalarından dolayı ortaya çıkan hasreti bertaraf etmek ve bu hasretliğin bir daha tekerrür etmesine izin vermemektedir. Biz, 'iki devlet, bir millet' o kadar güçlü olmalıyız ki, yeryüzünde hiç kimse bizi bir daha ayırmaya cesaret edemesin."

Türk parlamentosu ile dostluk ve işbirliğinin daha da geliştirileceğini ifade eden **Muradov**, sürekli olarak temas halinde olmaları gerektiğini söyledi.

ÖZGÜRLÜK ANITI'NI ZİYARET

TBMM Başkanı **Ömer İzgi**, Orta Asya gezisinin son durağı Türkmenistan'da Özgürlük Anıtı'nı ziyaret etti. 4 Nisan Çarşamba günü Türkmenistan Milli Müzesi, Özgürlük Anıtı ve Türkmenbaşy Tekstil Fabrikası'nı gezen **İzgi**, Türk yatırımcı ve Türkmenistan Tekstil Bakan Yardımcısı **Ahmet Çalık** tarafından kurulan tekstil fabrikasını ziyaret etti. TBMM Başkanı **İzgi**'ye, Türkmenistan Meclis Başkanı **Sehet Muradov** ve Meclis Başkan Yardımcısı **Raşit Meredov** da eşlik etti. **İzgi** ve beraberindekiler, 5 Nisan günü de Çöl Pazarı ve Göktepe Camii'ni ziyaret ettiler.

TBMM Heyeti, 6 Nisan'da dönmesi gerekirken, uçaқта teknik bir

arıza olması üzerine bir gün gecikmeli olarak Ankara'ya ulaştı.

Ömer İzgi, dönüşünde Esenboğa Hava Limanında yaptığı basın toplantısında geziyi değerlendiren, "Orta Asya Türk Cumhuriyetlerine yaptığım bu ziyaretlerin, yüzyıllarca özlemini çektiğimiz kardeşliğin, birlikteliğin heyecanı içinde son derece etkin ve verimli geçtiğini ve ülkelerimiz arasında mevcut sıkı bağların pekiştirilmesine de katkılarda bulunduğunu belirtmek isterim." dedi.

Ziyaret ettiği ülkelerin Devlet Başkanları ile yaptığı görüşmelerde bu ülkelerle Türkiye arasında görüş birliği ve ortak irade bulunduğunun ortaya çıktığını vurgulayan **İzgi**, parlamentoların tatilde olduğu bir dönemde olağanüstü oturumlar yaparak kendisine konuşma fırsatı verilmiş olmasının, ilişkilerdeki sıcaklığı ortaya koyduğunu ifade etti. **İzgi** sözlerini şöyle sürdürdü:

"Parlamentolarımız arasındaki ilişkilerin 'Dost ve Kardeş Ülkeler Birliği' çatısı altında toplanabilmesini teminen ilk adımları da atmış bulunuyoruz. Bu Birliğin kurulması için ortak bir anlayışın mevcudiyetinin bu alandaki girişimlerimize ivme kazandırabileceği inancını da taşımaktayım.

Bu ziyaretlerimde, Türkiye'nin geleceğini belirleyecek en önemli stratejik ortaklıklardan birinin de Orta Asya Türk Cumhuriyetleri olduğunu ve bu coğrafyada yaşayan insanların önemli bölümünün diğer tarihi etkenler dışında Anadolu Türk insanı ile dili ve özüyle bir olduğunu, bu itibarla Türkiye'nin birliktelikteki şansının başka devletlere kıyasla daha ileri olduğunu tesbit ettik. Ancak, Körfez Krizinde komşumuz Irak ile ticari ilişkilerimizi kesen güçlerin bu ülkeyle Ürdün kanalı ile ticari ilişkilerini yürüttükleri gibi, yaşadığımız PKK ve diğer sorunlarla Türkiye meşgul iken Türkiye'nin Orta Asya'ya ilgisini azaltıp kendilerinin ekonomik ve ticari ilişkilerde etkin olma faaliyetleri içerisinde olduklarını üzülerek tesbit ettik. Türkiye'nin kimi başka oluşumlar içindeki yerini koruması ya da yeni oluşumlar içinde yer alma çabaları kadar, bu bölge devletleriyle Rusya başta olmak üzere yakın komşularıyla da aynı yakınlıktaki ilişkileri geciktirmeden yaşama geçirmesi gerektiği görüldü.

Orta Asya Türk Cumhuriyetlerine yaptığım bu verimli, etkin ve yapıcı ziyaretin, ülkelerimiz arasındaki tarihsel dostluk ve kardeşlik ilişkilerinin daha da gelişmesine ciddi katkılarda bulunacağı keyfiyetinden hareketle büyük memnuniyet duygularıyla ülkeme dönmüş bulunuyorum."

Parlamentolararası Birlik üyeleri Havana'da buluştu

Parlamentolararası Birlik (IPU) 105. Genel Kurulu, 1-7 Nisan 2001 tarihlerinde Küba'nın başkenti Havana'da yapıldı. Genel Kurul'da Türkiye'yi, IPU Türk Grubu Başkanı İstanbul Milletvekili **Cavit Kavak** başkanlığındaki parlamento heyeti temsil etti. Heyette **Kavak**'ın yanı sıra, PAB Türk Grubu Başkan Yardımcısı Iğdır Milletvekili **Abbas Bozyel**, Gaziantep Milletvekili **M.Hanifi Tiryaki**, Giresun Milletvekili **Turhan Alçelik**, İstanbul Milletvekili **Ziya Aktaş**, İstanbul Milletvekili **Bahri Zengin**, Kütahya Milletvekili **İsmail Karakuyu** ve Sivas Milletvekili **Cengiz Güleç** yer aldı.

Parlamentolararası Birlik Türk Grubu Başkanı İstanbul Milletvekili **Cavit Kavak**, İstanbul Atatürk Hava Limanı'nda yaptığı açıklamada, 105. Genel Kurul çalışmalarını sırasında dünyadaki siyasi, ekonomik ve sosyal durum üzerinde müzakereler yapılacağını söyledi. Heyet üyelerinden **Turhan Alçelik** de, Ermenistan, Yunanistan, Fransa ve Rusya'nın da katılacağı toplantıya, Türkiye'nin katılımını eleştiren bazı haberlerin "Türkiye'nin hakkını savunmayın" anlamına geldiğini söyledi.

Alçelik, "Böyle bir toplantıda 'Türkiye olmasın' demek, bence en büyük kötülüktür" diye konuştu. Genel Kurul'un 4 Nisan 2001 günü yapılan toplantısında konuşan **Cavit Kavak**, Kıbrıs Rum Temsilcisi'nin iddialarına yanıt verdi. Kıbrıs Rum Temsilcisinin alışılagelmiş çarpıtmalar ve mesnetsiz iddialar içeren bir konuşma yaptığını söyleyen **Kavak**, kendini, Kıbrıs konusundaki tarihi gerçekleri tekrar etmeye zorunlu hissettiğini söyledi.

Kıbrıs Rumlarının 1963 yılında Kıbrıs Devleti'nin ortak kurucusu olan Kıbrıs Türkleri'ni hükümetten ve yönetimden zorla ayırdığını hatırlatmak istediğini belirten **Kavak**, şunları söyledi:

"O günden bu güne yalnızca ülkenin Anayasası'nı ihlal etmekle kalmamışlar, aynı zamanda 1960'ta Kıbrıs Cumhuriyeti'ni oluşturan uluslararası anlaşmaları da ihlal etmişlerdir. Adanın Yunanistan'a ilhakı için Kıbrıs Rumları'nın son girişimine karşı Türkiye'nin 1974 müdahalesi yasalardır ve politik olarak haklıdır."

Kavak, Kıbrıs Rum Temsilcisi'ne, Türkiye'yi garantör güç olarak kabul eden ve müdahale hakkı tanıyan 1960 anlaşmalarının imzalamacıları arasında kendi yönetiminin de bulunduğunu hatırlatarak, şöyle devam etti:

"Türkiye, 1999 Aralık ayında ayrıntılı bir çözüme götürecek görüşmelerin temellerini hazırlama amacıyla BM Genel Sekreteri tarafından başlatılan aracılı görüşmeleri desteklemiştir. 5 raundluk aracılı görüşmelerden sonra adada iki ayrı devletin varlığı tanınmadığı sürece, görüşmelere devam etmenin yararlı veya anlamlı olmadığı anlaşılmıştır ve bu nedenle aracılı görüşmeler süreci sona ermiştir."

İki taraf arasında herhangi bir anlaşmanın anahtarının 'eşit statü' olduğunu vurgulayan **Kavak**, "1960 anlaşmaları gelecekteki çözümün de kurucusu olacaktır" dedi. PAB Türk Grubu Başkan Yardımcısı **Abbas Bozyel** de, terörizmi ele aldığı konuşmasında, Türkiye'nin çok uzun yıllar terörizmin acıları ile yaşadığını hatırlattı.

Terörizmden zarar görmekte olan bir ülke olarak Türkiye'nin gerek uluslararası, gerekse bölgesel belgelerin hazırlanması ve kabulü ile ilgili önemli bir rol oynadığını ifade eden **Bozyel**, şöyle konuştu: "Türkiye, BM tarafından terörizmin her türlü ile mücadele etmek için kabul edilen 10 uluslararası anlaşmaya taraf olmuştur. Uluslararası sorumluluklarına ek olarak, Türkiye, 40'a yakın ülke ile de terörizme karşı mücadele, organize suç ve uyuşturucu trafiğinin önlenmesi konularında ikili anlaşmalar yapmıştır. Milletvekili olarak bizler de uluslararası düzeyde terörizmle mücadele konusunda elimizden gelen gayreti göstermeliyiz."

Hanifi Tiryaki de Genel Kurul'da yaptığı konuşmada, soğuk savaş sonrası dönemde ulusal çıkarları savunma adına uluslararası hukukun temel ilkelerinin giderek gözardı edildiğine dikkat çekti. Uluslararası ilişkilerde temel kuralın, diğer ülkelerin egemenliğine ve toprak bütünlüğüne saygı göstermek olduğunu vurgulayan **Tiryaki**, bu ilkeleri yürütmenin yolunun, devletlerin imzaladıkları ikili anlaşmalara uymasıyla mümkün olduğunu savundu.

Soğuk savaş sonrasında barışı koruma, barışı sağlama ve barışı denetlemenin, çatışmaların ve uluslararası hukukun daha fazla ihlalini önlemek açısından elzem olduğunu belirten **Tiryaki**, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Türkiye, bu tür görevlere önemli katkılarda bulunmuş ve bulunmaya devam etmektedir. Önce Bosna Savaşı, ardından Kosova sorunu sırasında Türk Silahlı Kuvvetleri

etnik temizlik ve katliamların durdurulması yolundaki uluslararası çabaların önemli bir parçası olmuştur."

PAB Türk Grubu Başkanı **Cavit Kavak**, toplantı sonrası döndüğü Ankara'da düzenlediği basın toplantısında, Türk heyeti olarak konferansın tüm gündem maddeleri üzerinde görüşlerini ifade ettiklerini, dünyadaki siyasi, ekonomik ve sosyal duruma ilişkin tartışma bölümünde de söz aldıklarını anlattı.

Kavak, "İnsan Hakları Komitesi'nde uzun zamandan beri ele alınmakta olan eski DEP milletvekilleriyle ilgili dosyalar konusunda yazdığım mektuptaki argümanlarımız haklı görülmüş ve söz konusu dosyalar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ndeki davalar sonuçlanıncaya kadar askıya alınmıştır. Hasan Mezarıcı hakkındaki dosyamız ise kapanmıştır" dedi.

Kavak, Konferans sırasında çeşitli ülke parlamenterleri ile tanıştıklarını ve görüş alışverişinde bulunduklarını belirterek, ayrıca Havana'daki Atatürk Heykeli'nin açılış törenine de katıldıklarını kaydetti.

Küba Devlet Başkanı **Fidel Kastro** tarafından da kabul edildiklerini ifade eden **Kavak**, **Kastro**'nun Genel Kurul'da gelişmekte olan ülkelerin sorunlarına değindiğini, "Küba'da insan hakları ihlalleri bulunduğu dair iddiaları aptalca bulunduğunu, bu konuda kanıt bulunursa bir daha kamuoyu önünde konuşmayacağı" sözlerine yer verdiğini anlattı.

Konferansta, Türkiye aleyhine dile getirilen tüm görüşlere cevap verdiklerini vurgulayan **Kavak**, "Konferansta, Güney Kıbrıs dışındaki hiçbir ülke, Türkiye aleyhinde iddia ve eleştirilerde bulunmadılar. Yunanistan ve Ermenistan delegeleri ile de yararlı görüşmeler yaptık." dedi.

BAB Güvenlik ve Savunma Asamblesi Başkanı Türkiye'yi ziyaret etti

Batı Avrupa Birliği (BAB) Geçici Güvenlik ve Savunma Asamblesi Başkanı **Klaus Böhler**, 2-4 Nisan tarihlerinde Türkiye'yi ziyaret etti. TBMM Başkanvekili **Vecdi Gönül**, **Böhler**'i kabulünde yaptığı konuşmada, Türkiye'nin yaşadığı geçiş döneminin, AB'ye aday olan bir ülkenin AB ile ilişkilerde en önemli aşamayı oluşturan "savunma ve işbirliği" konularını da kapsayacağına dikkati çekerek, "Türk halkının ve Türk Parlamentosu'nun çok yakından ilgi duyduğu ve Türkiye Cumhuriyeti'nin istikbaline ilişkin çok önemli kararların verileceği bir dönemde en yetkili bir grupta ve onun sayın başkanıyla görüşmüş olmak benim için bir şans olacaktır. Kendilerine bu konuda parlamentomuzun temayüllerini izaha çalışacağım ve kendilerinin de fikirlerini öğreneceğim"

Klaus Böhler de BAB'da daima aktif bir çalışma yaptığını belirterek, "Yeni Avrupa savunma politikasında kesinlikle Türkiye'nin de kendi yerini bulması lazım" dedi. **Böhler**, Türkiye'nin güvenlik açısından önemini vurgulayarak, şunları söyledi:

"Türkiye, coğrafi ve politik açıdan çok önemli konuma sahip bir ülke olduğu için güvenlik açısından da çok büyük bir role sahiptir. Avrupa'daki kriz odaklarına bakacak olursak, bütün bunların Türkiye'nin etrafında bir daire gibi dönüp dolaştığını görüyoruz. Türkiye'nin bulunduğu bölge, tüm Avrupa için çok önemli bir bölgedir. Türkiye'nin etrafına şöyle bir baksak, Balkanlar, Kafkaslar, Kuzey Afrika, Ortadoğu gibi bölgeler görüyoruz. Türkiye'nin Avrupa güvenlik politikası konusundaki yerine kavuşabilmesi için savunma konusunda da, güvenlik konusunda da kesinlikle bir formülün bulunması lazım. Ben BAB adına konuşuyorum, bu sürece Türkiye'nin kesinlikle katılması lazım. Bu konu

parlamentoda üzerinde durulması gereken bir konu. Çünkü, bizim Alman Parlamentosu'nda da durum aynı. Yeni Avrupa savunma politikası hakkında pek fazla bilgi yok. Dolayısıyla, AB üyesi ülkelerin ve Türkiye'nin parlamentosunda bu konuya daha fazla yer verilmeli."

Böhler ve Komisyon üyeleri, 3 Nisan günü Milli Savunma Komisyonu Başkanı **Hasan Gülay** ve üyeler ile görüştü. Başkan **Gülay**, Türkiye'nin Nice Zirvesi sonuçlarından memnun olmadığını, Washington Zirvesi'nde alınan kararlara bir bütün olarak bağlı kalmaya devam ettiğini bildirdi. Türkiye'nin, Avrupa Birliği'nin NATO olanaklarından yararlanmasına karşı olmadığını kaydeden **Gülay**, "Ancak ittifakın AB'ye sağlayacağı destek, tek taraflı ve koşulsuz olamaz" dedi.

Gülay, AB'ye üye olmayan 6 müttefik için düzenlemelere tam katılım hakkı olmadığını belirterek, "Katılım konusunda görüş ve önerilerimizi ilettik, ancak dikkate alınmadı. AB, üye olmayan müttefiklerle ilgili tutumunu yeniden gözden geçirirse biz de konuyla ilgili tutumumuzu yeniden gözden geçirebiliriz" dedi.

Geçici Güvenlik ve Savunma Asamblesi Başkanı **Böhler** de, Türkiye'nin çekincelerine katıldığını bildirerek, diğer ülke parlamentolarına yönelik olarak daha fazla bilgilendirme çalışması yürütülmesi önerisinde bulundu. Türkiye'nin çevresindeki birçok devletin Avrupa'nın güvenliğini tehdit ettiğini ifade eden **Böhler**, "Avrupa'da düzgün bir güvenlik politikası Türkiye'siz olamaz" dedi. **Böhler**, Avrupa'nın 15 ülkeden daha büyük olduğunu belirterek, "Yeni Avrupa politikası hiçbir zaman daha az ABD anlamına gelmiyor, daha fazla Avrupa anlamına geliyor. Atlantik işbirliği şart" diye konuştu.

Kamran İnan Başkanlığındaki TBMM heyeti ABD'de çeşitli konularda görüşmeler yaptı.

İnan: ABD'nin Türkiye'ye güveni tam

TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı **Kamran İnan** başkanlığındaki parlamento heyeti, 2-5 Nisan tarihlerinde Washington'da Amerikan Kongresi ve yeni ABD yönetimiyle temaslarda bulundu. Heyette, **İnan**'ın yanı sıra, İstanbul Milletvekili **Mehmet Ali İrtemçelik**, İzmir Milletvekili **Oktay Vural**, İstanbul Milletvekili **Tahir Köse**, İçel Milletvekili **Ayfer Yılmaz** ve Kayseri Milletvekili **Abdullah Gül** de yer aldı. TBMM heyeti, ilk olarak, Dışişleri Bakanlığı'nın "üç numaralı" yetkilisi, siyasi işlerden sorumlu Bakan Yardımcısı **Marc Grossman**, "Türk dostu" olarak bilinen, Cumhuriyetçi Parti Nebraska Milletvekili **Chuck Hagel** ve yeni yönetime en yakın isimlerden biri olan, eski savunma bakan yardımcısı **Richard Perle** ile biraraya geldi.

İnan başkanlığındaki heyet, Türkiye'nin Amerika'daki lobisini yapmakla görevli firmanın başındaki isim olan **Bob Livingston** ve **Gerard Solomon** ile de görüştü. ABD'deki Türk toplumu temsilcileriyle de biraraya gelen heyet, Türkiye'deki ekonomik gelişmelerin yanı sıra, Türkiye'nin tanıtımı olanakları ve sözde Ermeni soykırımı tasarılarına ilişkin gelişmeleri, Türk-Amerikan Dernekleri Asamblesi binasında değerlendirdi.

TBMM heyeti, ABD gezisinin üçüncü gününde, ABD Savunma Bakan Yardımcısı **Paul Wolfowitz** ile görüştü.

Heyet, **Wolfowitz** ile görüşmesinin

ardından, Amerikan Temsilciler Meclisi'nde, Florida Demokrat Parti Milletvekili **Robert Wexler**'in yönettiği bir yuvarlak masa toplantısına katıldı.

İnan başkanlığındaki TBMM heyeti, ABD yönetimi ve kongre üyeleriyle yaptıkları görüşmelerden sonra, 5 Nisan günü Türkiye'nin Washington Büyükelçiliği'nde bir basın toplantısı düzenledi.

ABD'NİN GÜVENİ TAM

Kamran İnan, heyetin temaslارının, yeni Amerikan yönetimi ve kongre yetkilileriyle tanışmak ve görüş alışverişinde bulunmak olduğunu belirterek, bu tür ziyaretlerin yararına inandığını ve üç, dört ayda bir Meclis heyetlerinin "dünyanın bir numaralı gücü" ABD'de temaslarda bulunması gerektiğini söyledi.

İnan, temaslarda, en çok Türkiye'deki ekonomik durumun gündeme geldiğini, ABD'li yetkililerin, krizin nedenleri ve Türkiye'nin ABD'den beklentileri, hazırlanan programın durumu gibi konuları sorduklarını kaydetti. **Kamran İnan**, yönetimin, Türkiye'nin önemini takdir edebildiğini belirterek, "Türkiye'ye güven tam" dedi. **İnan**, bu temaslarda TBMM heyeti olarak, ABD'nin Meksika'ya ve Rusya'nın eski başkanı Boris Yeltsin'e yaptığı yardımları hatırlatarak, sadece siyasi desteğin yetmeyeceği mesajını verdiklerini söyledi.

ABD yönetiminin henüz tam olarak yerine oturmadığını, devlet

kurumlarında atamaların bile gerçekleşmediğini hatırlatan **İnan**, buna karşılık Türkiye'ye destek konusunda yönetimin olumlu bir yaklaşım içinde olduğunu kaydetti. Bir gazetecinin, ABD'nin, Türkiye'den siyasi reform talebi olduğu yönündeki haberleri hatırlatması üzerine, **İnan**, görüşmelerde kesinlikle böyle bir konunun gündeme gelmediğini söyledi. **İnan**, "yapısal değişikliklerin artık kaçınılmaz olduğunu biliyoruz. Ekonominin de yeniden yapılanması şart. Ancak bu yönde bize yöneltilen bir soru olmadı" dedi.

Irak konusunda yeni yönetimin politika oluşturma aşamasında olduğunu belirten **İnan**, "Bu politikanın oluşturulmasında Türkiye'ye danışılmalı. Kendileri bunu da kabul ettiler" diye konuştu. İzmir Milletvekili **Oktay Vural** da, görüşmelerde Irak'ın toprak bütünlüğüne Türkiye'nin verdiği önemi vurguladıklarını kaydetti. ABD'de son dönemde eyaletlerde sık gündeme gelen sözde "Ermeni soykırımı" tasarılarının da görüşmelerde ele alındığını belirten **Kamran İnan**, Amerikan yönetiminin bu konudaki tutumunun olumlu olduğunu ve seçim yılı olmadığı için Kongre'de Ermeni girişiminin yenilenmesi için zemin bulunmadığının ifade edildiğini söyledi.

Heyet, bir günlük ziyaret için New York'a uğradıktan sonra Türkiye'ye döndü.

HABİTAT üyeleri TBMM'de bir araya geldi

Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri (HABİTAT) Global Parlamenterleri Avrupa Kıtası 16'ncı Çalışma Toplantısı 3 Nisan günü TBMM Tören Salonu'nda yapıldı. Çevre Komisyonu Başkanı **Ediz Hun** ve Komisyon üyeleri, Devlet Bakanı **Faruk Bal**, DPT, Başbakanlık Toplu Konut İdaresi, Dışişleri Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, BM Kalkınma Programı ile Türkiye HABİTAT Forumu kuruluşları temsilcilerinin katıldığı toplantıya, Almanya, Yugoslavya, Romanya, Meksika, Finlandiya, İtalya, Rusya, Hırvatistan, Litvanya ve Hollanda'dan temsilciler katıldı. Toplantıda, 1996 yılında İstanbul'da yapılan HABİTAT II Konferansı'nda alınan kararlar doğrultusunda Türkiye'de yapılan çalışmalar ele alındı.

Toplantının açılışına katılan Devlet Bakanı **Faruk Bal**, bütün çabalarının toplumların yaşam seviyesinin yükseltilmesine ve insanın ön plana çıkarılmasına yönelik olduğunu söyledi. **Bal**, HABİTAT II Konferansı'nda barınma koşulları, kentlerin düzenli, çevreyle uyumlu, sağlıklı, güvenli ve hakça koşullarda olmasını sağlamak için bir çok kararın kabul edildiğini hatırlatarak, şöyle konuştu: "1996'dan bu yana yaşanan süreç bize, bütün dünya ülkelerine, yerleşme politikalarında geleneksel modellerini sorgulamamız gerektiğini, çağdaş ve yenilikçi planlama yaklaşımlarının üzerinde durmamız gerektiğini, konut politikalarımızı gözden geçirmemiz gerektiğini, kentsel gelişmelerin ve kentlerin mevcut sorunlarının

çözümünde toplumsal ihtiyaçlar ve yaşam çevresi arasında sıkı bir ilişki kurmamız gerektiğini öğretti."

Devlet Bakanı **Bal**, bugün kentsel politika, kent dinamikleri, kentsel toplum kalkınması, kentli hakları, kent güvenliği ve konut suçu gibi yeni kavramların ortaya çıktığını ifade ederek, bu kavramların HABİTAT kararlarıyla birlikte dünya kamuoyuna sunulduğunu o zamandan bu yana bu kavramların gündemde olduğunu ve uygulandığını kaydetti.

"İstanbul'da kabul edilen her kararın politik bir taahhüt olarak ülkelerimizin gündemine girmiş olması, bütün bu konuların üstesinden gelebilmek için en önemli başlangıç noktasını oluşturmuştur" diyen **Faruk Bal**, bu kararların toplumun her kesimi tarafından paylaşılarak elbirliğiyle hayata geçirilebilmesinin mümkün olduğunu vurguladı.

HABİTAT II Konferansı'ndan sonra yapılan çalışmaların iki önemli yönü bulunduğuna dikkat çeken **Bal**, bunları "HABİTAT uygulamalarında ortaklık ve dayanışma ruhunun, ülkelerin siyasi iradesinin en üst düzeyde (parlamenteleler arasında) paylaşıldığı bir beraberlik" ile "tüm dünyadaki çevre, yerleşme, konut ve kentleşme sorunlarına yönelik yasal ve kurumsal düzenlemelerin geliştirilmesi için adımlar atılması" şeklinde özetledi.

Türkiye'nin HABİTAT II'den sonraki çalışmalarına da değinen **Bal**, bu alanda sivil toplum kuruluşlarının diğer kuruluşları motive edici çabalarının büyük önemi bulunduğunu belirterek, Eylül 2000'de yapılan "Türkiye HABİTAT

Forumu" ile geleceğe yönelik çalışmalara ve "İstanbul + 5 Konferansı" na yönelik kararlar alındığını ve bu şekilde uygulamalara yön verildiğini söyledi. Türkiye'de dar gelirli ve özel ilgi gruplarının konut sorunlarının çözülmesine yönelik yeni mevzuat düzenlemeleriyle birlikte kentlerin çevresel açıdan iyi yönetimi için yeniden yapılanması sürecini yaşadıklarını anlatan **Bal**, kullanılabılır kamu arazilerinin konut sorununun çözümü yönünde kullanıcılara devredilmesi yönünde bir kanun tasarısının da gündemde olduğunu kaydetti.

HABİTAT Global Parlamenterleri Avrupa Kıtası Bölgesel Konsey Başkanı **Peter Götz** de konuşmasına, toplantıya ev sahipliği yaptığı için Türkiye'ye ve Türk parlamenterlere teşekkür ederek başladı.

Toplantıya katılan diğer üyeleri de tanıtan **Götz**, bazı üyelerin, parlamentolarının yoğun çalışmaları nedeniyle toplantıya katılamadıklarını ifade etti. TBMM Çevre Komisyonu Başkanı **Ediz Hun** da konuşmasında, HABİTAT II Konferansı'nın 1996 yılında bitmediğini, aksine bunun bir başlangıç olduğunu söyleyerek, ulusal ya da uluslararası taahhütlerin toplumun her kesiminin elbirliğiyle çalışmasıyla hayata geçirilebileceğini vurguladı.

Ediz Hun, bu çalışma toplantısında "İstanbul +5 Konferansı" için yapılan çalışmaları gözden geçireceklerini ve HABİTAT parlamenterlerinin konferansa ne gibi katkılarda bulunabileceklerini tespit edeceklerini söyledi.

Ulusal Program Avrupalı parlamenterlere anlatıldı

Avrupa Parlamentosu Karma Parlamento Komisyonu (KPK) Başkanlık Divanı, 4 Nisan günü Strasbourg'da toplandı. KPK Başkanlık Divanı üyesi Türk parlamenterler, Türkiye'nin AB'ye tam üyelik sürecinde geçen ay sunduğu Ulusal Program hakkında Avrupalı parlamenterlere bilgi verdiler ve hükümetin programda öngörülen reformları gerçekleştirmekte kararlı olduğunu bildirdiler. Toplantıya, KPK Türk kanadı Eşbaşkanı Aksaray Milletvekili **Kürşat Eser**, Manisa Milletvekili **İsmail Bozdağ** ve Kars Milletvekili **İlhan Aküzüm** katıldı.

Toplantıda, KPK'nin 26-27 Haziranda Brüksel'de yapacağı toplantının gündemi de ele alındı ve bu toplantıda, Ulusal Program'ın ilerleyişi, çerçeve yönetmelik kapsamında Türkiye'ye yapılacak mali yardımlar, AB'nin geleceği ve Nice zirvesi sonuçlarının değerlendirilmesi konularında görüş-birliğine varıldı. Ayrıca, TBMM ve AP arasında kurumsal ilişkilerin geliştirilmesi için ortak bir sekreterlik kurulması yolundaki Türk tarafının önerisine de Avrupalı parlamenterlerin sıcak baktıkları bildirildi.

KPK Avrupa kanadının 5 Nisan günü yaptığı toplantıda, Türkiye'nin AB'ye sunduğu Ulusal Program (UP) tartışıldı. Liberal grup üyesi İngiliz parlamenter **Andrew Duff**, Türkiye'nin hazırladığı UP ile AB'ye entegrasyon konusunda önemli bir adım attığını söyledi. AP'nin, Türkiye'nin UP'ı nasıl uygulayacağını yakından ve büyük bir ilgiyle izleyeceğini belirten **Duff**, "Türkiye'de halkın da entegrasyon sürecini destekleyeceğini ümit ediyoruz" diye konuştu.

KPK Eşbaşkanı **Daniel Cohn Bendit** ise, UP'nin uygulanış biçiminin önemli olduğunu kaydederek, bu konuda erken bir yorum yapmak istemediğini söyledi.

Sosyalist grup üyesi Türk asıllı

parlamenter **Ozan Ceyhan** da, UP ile Türkiye'de ilk defa hükümetin, daha önce tabu sayılan birçok konuda kendini eleştirmesinin olumlu bir adım olduğunu söyledi. **Ceyhan**, Avrupa kamuoyunda, Türkiye'de idam cezasının kalkması ve ordunun siyaset üzerindeki rolü konusunda ciddi soru işaretleri bulunduğunu belirterek, bu konulardaki belirsizliğin giderilmesi gerektiğini ifade etti.

KPK Avrupa kanadının yaptığı toplantıya, Strasbourg'da bulunan KPK Eşbaşkanı **Kürşat Eser**, **İlhan Aküzüm** ve **İsmail Bozdağ** da katıldı. Toplantıda konuşan **Eser**, UP'nin Türkiye-AB iliş-

kilerinde önemli bir dönemeç olduğunu belirtti ve "UP, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en kapsamlı reform sürecini içeriyor" dedi. **Eser**, hükümetin ve TBMM'nin UP'de öngörülen köklü reformları kararlılıkla yerine getireceğini kaydederek, Avrupa Parlamentosu'nun da Türkiye'ye bu konuda gerekli desteği vermesi gerektiğini ifade etti. Türkiye'nin sorunlu bir bölgede bulunmasından doğan sorunların altını çizen **Eser**, terörist devletler listesine girmiş bazı komşuların varlığının da Türkiye'nin reform sürecinde işini zorlaştıran bir faktör olduğu gerçeğinin, AB tarafından iyi anlaşılması gerektiğini vurguladı.

Ilıksoy, Singapur heyetini kabul etti

Singapur-Türkiye Parlamento-lararası Dostluk Grubu Başkanı **Lew Syn Pau** ve beraberindeki Parlamento Heyeti, resmi bir ziyarette bulunmak üzere 7-12 Nisan tarihlerinde Türkiye'ye geldi. 9 Nisan günü Türkiye-Singapur Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı **Faruk Demir** ile biraraya gelen Singapur Heyeti, daha sonra TBMM Başkanvekili **Ali Ilıksoy** tarafından kabul edildi.

Ilıksoy, Singapur-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubu'nu kabulünde yaptığı konuşmada, Singapur'un ekonomik gelişme yönünden takdire değer bir ülke olduğunu söyledi. Singapur'un başarısının adanın dışına taşıdığını vurgulayan **Ilıksoy**, parlamenterlerin karşılıklı ziyaretlerinin iki ülke arasındaki siyasi ilişkilerin artmasına katkıda bulunacağını belirtti. **Ilıksoy**, Türkiye'nin, dünyadaki bütün ülkelerle iyi ilişkiler içinde olmak istediğini ifade ederek, "Biz dünyanın her yerinde dostluğun, barışın egemen olmasını isteyen bir ulusuz" dedi ve Singapur'un, Marmara depremi sırasında yaptığı

yardımlar için teşekkür etti.

Singapur-Türkiye Parlamento-lararası Dostluk Grubu Başkanı **Law Syn Pau** Türkiye'nin kültüründen ve tarihinden çok etkilendiklerini bildirdi ve Türkiye-Singapur Parlamentolararası Dostluk Grubu'nu Singapur'a davet etti. İki ülke arasındaki iş ve ticari ilişkilerin dışında savunma alanında da ortak çalışmalar bulunduğuna işaret eden **Pau**, Singapur Savunma Bakanı ve Başbakan Yardımcısı'nın Eylül ayında Türkiye'ye resmi bir ziyarette bulunacağını hatırlattı.

Lew Syn Pau, iki ülke arasındaki çifte vergilendirmenin önlenmesine ilişkin anlaşmanın bir an önce Meclis'ten geçmesinin ticari ilişkilere hız kazandıracağını söyledi.

Singapur heyeti daha sonra Dışişleri Komisyonu Başkanı **Kamran İnan** tarafından kabul edildi. Türkiye ile Singapur arasında ilişkilerin son yıllarda iyi bir seyir izlediğini belirten **İnan**, parlamenterlerin kurduğu diyalogun ilişkilerin gelişmesinde önemli rol oynayacağını söyledi.

AKPM Genel Kurulu'nda, Ermeni tasarıları ve Kıbrıs tartışıldı

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi 2001 yılı II. Dönem Genel Kurulu 23-27 Nisan tarihleri arasında Strazburg'da yapıldı. Toplantıya Türk Delegasyonu Başkanı **Uluç Gürkan** ve delegasyon üyeleri **Tayyibe Gülek, Atilla Mutman, Mehmet Telek, İsmail Hakkı Cerrahoğlu, Oya Akgönenç, Mehmet Ali İrtemçelik, Suha Tanık, Mehmet Sağlam** ve **Cevdet Akçalı** katıldı.

Genel Kurul'da, Osmanlı İmparatorluğu döneminde Ermenilerin soykırıma tabi tutulduğunun tüm Avrupa Konseyi üyeleri tarafından tanınmasını isteyen 'Ermeni Soykırımının Tanınması' başlıklı bir deklarasyon yayımlandı. Bunun üzerine Azerbaycan Delegasyonu da, Türk Delegasyonunun desteği ile, yeterli sayıda imza toplayarak 'Ermeniler Tarafından Azeri Nüfusa Yönelik Soykırımın Tanınması' başlıklı bir önerge hazırlayarak dağıttı.

Azeri Delegasyonu ayrıca, 'Ermenistan ve Karabağ'da Savaş Esirleri ve Rehinelere' başlıklı bir tavsiye karar tasarısı hazırladı. Tasarıda Ermenilerin, Azerbaycan topraklarının yüzde 20'sini işgal altında tuttuğu, bu topraklarda 783 esir bulunduğu ve bunlara işkence uyguladığı, ayrıca yiyecek ve sağlık hizmetlerinden yararlanılmadıkları bildirildi.

Azerbaycan Delegasyonu tasarıda, Bakanlar Komitesini Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin Ermenistan tarafından uygulanmasını sağlamaya, ayrıca Hukuk ve İnsan Hakları Komisyonu'nu konuyla ilgili raportör atamaya davet etti.

Türk Delegasyonu Başkanı **Uluç**

Gürkan, raportörlüğünü yaptığı Büro ve Daimi Komisyonunun Faaliyet Raporunu sunarken, TBMM'nin kuruluş yıldönümü olan 23 Nisan'da Asambleye hitap etmekten büyük mutluluk duyduğunu söyledi.

Güney Kıbrıslı **Hadjidemetriou**, Dışişleri Bakanı **İsmail Cem**'in; Kıbrıs'ı ziyareti sırasında söylediği, Güney Kıbrıs'ın AB'ni alınmasına karşılık Türkiye'nin vereceği tepkinin

Avustralya'dan dostluk ziyareti

Avustralya-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Gurubu Başkanı **Sandy MacDonald**, 20 Nisan'da TBMM'yi ziyaret ederek, Türkiye-Avustralya Dostluk Grubu Başkanı **Fırat Dayanıklı**, Dışişleri Komisyonu Başkanı **Kamran İnan** ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı **Hasan Kaya** ile bir araya geldi.

Yaptığı görüşmeler sırasında iki ülke arasındaki ticaret hacminin azalmasından üzüntü duyduklarını ifade eden **Sandy MacDonald**, "Tabii ki bunda 1999'da meydana gelen deprem ve şu anda içinde bulunduğunuz ancak açacağınızdan emin olduğum ekonomik sıkıntıların etkisi var. Ancak, iki ülke arasındaki ticaret hacminin artırılması için potansiyel mevcuttur" dedi.

Sanayi Komisyonu **Hasan Kaya** da, Avustralya ile ticaret hacminin son üç yıldır gerileme gösterdiğini belirterek, "İnşallah siyasi ve iktisadi işbirliğimiz artarak devam eder" dedi.

sınırının olmayacağı biçimindeki sözlerinin bir tehdit olduğunu ileri sürerek bunun kabul edilemez olduğunu savundu. Bunun üzerine söz alan **Mehmet Sağlam**, bu sözlerin bir tehdit olmadığını belirterek, Güney Kıbrıs'ın, Kıbrıs Devleti'nin tek temsilcisiymiş gibi davranarak AB'ne başvuramayacağını vurguladı. Bakan'ın sözlerinin 'Kıbrıs sorunu çözülmeden Ada'nın AB'ne girmesinin kabul edilemeyeceği' anlamında olduğunu, ayrıca kendisinin Yunanistan ile son derece yapıcı bir diyalog içinde bulunduğunu hatırlattı. Oturumu yöneten **Uluç Gürkan** da, Kıbrıs'ta 27 yıldır kimsenin öldürülmemiş olmasının bu konuda söylenecek en önemli söz olduğunu vurguladı. "Avrupa'da Ekonomik ve İlkeler Ötesi Suç" başlıklı rapor üzerinde söz alan **Oya Akgönenç**, organize suçların yasal işlere ve demokratik kurumlara nüfuz etmeye başladığını, bunun da toplumun ahlak yapısını bozduğunu belirterek politika ve suç arasında giderek artan ilişkiye karşı ahlaki ve yasal düzeyde savaş açılması gerektiğini söyledi. **Atilla Mutman** ise Avrupa Konseyi'nin organize suçla etkin mücadele ortaya koyduğunu, organize suçların önlenmesi için ülkeler arasında işbirliği yapılmasının şart olduğunu ifade etti.

Türk delegasyonundan **Cevdet Akçalı, Oya Akgönenç** ve **Mehmet Sağlam**, Kosova konusunun tartışıldığı oturumda söz alırken, **Mehmet Telek** de İnsan Hakları ve Biotip Sözleşmesine Ek Protokol başlıklı rapor konusunda görüşlerini açıkladı.

Nisan ayında çıkan kanunlar

Şeker Kanunu

Kanun No: 4634

Kabul Tarihi: 4.4.2001

Bu kanun; yurt içi talebin yurt içi üretimle karşılanmasını ve gerektiğinde ihracata yönelik olarak Türkiye'de şeker rejimini, şeker üretimindeki usul ve esaslar ile fiyatlandırma, pazarlama şart ve yöntemlerini düzenlemektedir.

* * *

Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu İle Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü İle Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 4635

Kabul Tarihi: 5.4.2001

Bu kanunla; kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevk edilen subaylara ödenen kadrosuzluk tazminatıyla; jandarma personeline fazla çalışma karşılığı ödenen asayiş tazminatının artırılması hükme bağlanmaktadır.

* * *

**Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığının Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun
(Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığının Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü ve Devlet Memurları Kanunu İle Genel Kadro Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun)**

Kanun No: 4636

Kabul Tarihi: 5.4.2001

Bu kanun; Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığının kuruluş, teşkilat, kadro, görev, yetki, gelir, gider, mal ve hakları, denetim ile personelin özlük ve sosyal haklarına ilişkin esas ve usulleri içermektedir.

* * *

Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun

Kanun No: 4637

Kabul Tarihi: 5.4.2001

Bu kanunla; 3212 Sayılı Kanunun 2, 3 ve 8 inci maddelerinde değişiklik yapılmakta; Silahlı Kuvvetlerin ihtiyaç fazlası, HEK durumunda olan veya hurdaya ayrılmış olan mal ve malzemesinin Türkiye Cumhuriyetinin dış siyasi tutum ve menfaatlerine aykırı olmadığına Dışişleri Bakanlığının mütalaası ile belirlenmesi şartıyla dost veya müttefik devletlerin kamu veya özel kurum ve kuruluşlarına da satılabilmesine imkan tanınmaktadır.

GENEL KURUL

Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 4638

Kabul Tarihi: 6.4.2001

Bu kanunla; Emniyet Teşkilatı Kanununda terfi, atama ve ilave ödemelerle ilgili değişiklikler yapılmaktadır.

Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanunu

Kanun No: 4639

Kabul Tarihi: 10.4.2001

Bu kanunla; memurlar ve diğer kamu görevlilerinin mali ve sosyal hakları arasındaki adaletsizlikleri gidermek üzere üç ay süre ile Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmektedir.

2001 Mali Yılı Bütçe Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 4640

Kabul Tarihi: 11.4.2001

Bu kanunla; 2001 Mali Yılı Bütçe Kanununda değişiklik yapılarak; kamu bankaları ile Fon kapsamındaki bankaların yeniden yapılandırılmalarının sağlanmasına yönelik; devlet iç borçlanma senetlerinin piyasa koşullarına uygun hale getirilmesi; kamu bankalarının mevcut görev zararlarının tasfiye edilmesi ve sermaye yeterlilik rasyolarının yasal oranlara çıkarılması için gerekli önlemlerin alınması amacıyla çeşitli düzenlemeler getirilmektedir.

Ekonomik ve Sosyal Konseyin Kuruluşu, Çalışma Esas ve Yöntemleri Hakkında Kanun

Kanun No: 4641

Kabul Tarihi: 11.4.2001

Bu kanun, ekonomik ve sosyal politikaların oluşturulmasında, toplumsal uzlaşma ve işbirliğini sağlayacak, sürekli ve kalıcı bir ortam yaratarak, istişari mahiyette ortak görüş belirlemek için oluşturulan Ekonomik ve Sosyal Konseyin kuruluşunu, çalışma esas ve yöntemlerini düzenlemektedir.

Hakimler ve Savcılar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun

Kanun No: 4642

Kabul Tarihi: 12.4.2001

Bu kanunla; ceza infaz kurumları ve tutukevleri, çocuk ıslah ve eğitim evleri ile müşahade merkezleri memur ve hizmetlerinin ilk defa atanmaları ile ilgili düzenlemeler getirilmektedir.

Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun

GENEL KURUL

Kanun No: 4643

Kabul Tarihi: 12.4.2001

Bu kanunla; İnsan Hakları Başkanlığının görevleri düzenlenmekte, İnsan Hakları Üst Kurulu, İnsan Hakları Danışma Kurulu, insan hakları ihlali iddialarını incelemek üzere heyetler oluşturulmakta; bu konuda görevli kadrolar ihdas edilmekte; personel atanmasıyla ilgili düzenlemeler yapılmaktadır.

* * *

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Devlet Memurları Kanunu ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun

Kanun No: 4644

Kabul Tarihi: 12.4.2001

Bu kanunla; olimpiyat şampiyonluğu veya olimpik spor dallarından birinde büyükler kategorisinde birden fazla dünya şampiyonluğu kazanan sporcuların "spor müşaviri" olarak atanmalarıyla ilgili esaslar getirilmekte; ulusal ve uluslararası yarışmalarda üstün başarı gösterenlere aynı ve/veya nakdi ödül verilmesi öngörülmekte; Kanunun yayımı tarihinden önce ödül verilmeyi hakeden sporcularla ilgili düzenlemeler yapılmakta, ayrıca Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatında kullanılmak üzere kadrolar ihdas edilmektedir.

* * *

Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, Hek ve Hurda Durum ve İşlemleri İle Hizmet Satışına Dair Kanun

Kanun No: 4645

Kabul Tarihi: 12.4.2001

Bu kanunla; Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından üretilen, satın alınan veya çeşitli yollardan temin edilen, ihtiyaç fazlası veya standart dışı durumuna düşen silah mühimmat, makina veya teçhizat ile HEK durumunda olan ve hurdaya ayrılan veya hizmette verim alınamayan ve miadını dolduran taşıtlar ile bu taşıtlara ait yedek parçaların değerlendirilmesine ve hizmet verilmesine dair usul ve esaslar belirlenmektedir.

* * *

**Doğal Gaz Piyasası Kanunu
(Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve Doğal Gaz Piyasası Hakkında Kanun)**

Kanun No: 4646

Kabul Tarihi: 18.4.2001

Bu kanun, doğal gazın ithali, iletimi, dağıtımı, depolanması, pazarlanması, ticareti ve ihracatı ile bu faaliyetlere ilişkin tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerini içermektedir.

* * *

Türk Sivil Havacılık Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 4647

Kabul Tarihi: 19.4.2001

Bu kanunla; THY ve diğer ticari hava taşıyıcılarının tarifelerini ticari, mali ve ekonomik koşullara uygun olarak belirlemeleri ve yürürlüğe koymaları imkanı sağlanmaktadır. Ayrıca uçuş tarifeleri Ulaştırma Bakanlığınca onaylanacaktır.

GENEL KURUL

Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 4648

Kabul Tarihi: 19.4.2001

Bu kanunla; hayvan hastalıkları ile mücadele amacıyla salgın hastalıkların önlenmesi, hastalıkların tespit edildiği yerde söndürülebilmesi, hayvan ve hayvansal ürünlerin kanuni olmayan sevklerinin önlenmesi ile mümkün görüldüğünden cezai yaptırımların caydırıcı hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 4649

Kabul Tarihi: 19.4.2001

Bu kanunla; 17 Ağustos 1999 tarihinde vuku bulan deprem nedeniyle hizmet bina ve tesislerinin tamamen yıkılması sonucu başka bölgelere nakledilen kamu personeline ödenen geçici barınma yardımı süresi bir yıldan onsekiz aya çıkarılmaktadır.

Kamulaştırma Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 4650

Kabul Tarihi: 24.4.2001

Bu kanunla; 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanununun uygulanmasında ortaya çıkan sorunların çözümü amacıyla hükümler getirilmekte; bu çerçevede özellikle idarelerin yeterli ödenek temin etmeden kamulaştırma işlemlerine başlamalarının engellenmesine, kamulaştırma işlemlerine karşı açılacak davalar ve sürelerine yönelik düzenlemeler gibi değişiklikler öngörülmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 4651

Kabul Tarihi: 24.4.2001

Bu kanunla; bankanın temel amacı fiyat istikrarını sağlamak olarak belirlenmekte, Para Politikası Kurulu kurulmakta, bankanın para politikasına uygun enflasyon hedefini hükümetle birlikte belirlemesi, açık piyasa işlemlerinin günün ekonomik şartlarına göre yeniden düzenlenmesine yönelik hükümler getirilmekte, Banka Meclisinin görev ve yetkileri yeniden belirlenmekte, para ve kredi konusundaki yetki ve sorumlulukları Bankalar Kanunu hükümleri çerçevesinde yeniden düzenlenmektedir.

Polis Yükseköğretim Kanunu

Kanun No: 4652

Kabul Tarihi: 25.4.2001

Bu kanunla; polis yüksek öğretimi ile ilgili amaç ve ilkeler belirlenmekte, polis akademisi, bağlı fakülteler, enstitüler ve polis meslek yüksekokullarının teşkilatlanması, görev ve sorumlulukları, eğitim, öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları ve öğrencilerle ilgili esaslar düzenlenmektedir.

GENEL KURUL

Türkiye Cumhuriyeti İle Yunanistan Cumhuriyeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4653

Kabul Tarihi: 26.4.2001

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan Cumhuriyeti arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti İle Yunanistan Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı İle Yunanistan Cumhuriyeti Kamu Düzeni Bakanlığı Suç İle, Özellikle Terörizm, Örgütlü Suçlar, Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı ve Yasadışı Göç İle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4654

Kabul Tarihi: 26.4.2001

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan Cumhuriyeti arasında Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı İle Yunanistan Cumhuriyeti Kamu Düzeni Bakanlığı Suç İle, Özellikle Terörizm, Örgütlü Suçlar, Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı ve Yasadışı Göç İle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti İle Yunanistan Cumhuriyeti Arasındaki Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4655

Kabul Tarihi: 26.4.2001

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan Cumhuriyeti arasındaki Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti İle Yunanistan Cumhuriyeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4656

Kabul Tarihi: 26.4.2001

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan Cumhuriyeti arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4657

Kabul Tarihi: 26.4.2001

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğu İle İlgili Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun İle Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması İle İlgili Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

GENEL KURUL

Kanun No: 4658

Kabul Tarihi: 26.4.2001

Bu kanun; Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğu İle İlgili uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun ile, Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir uluslararası Fonun Kurulması İle İlgili Uluslararası Sözleşmeye katılmamızın uygun bulunduğunu içermektedir.

Uyuşturucu Maddelere Dair 1961 Tarihli Tek Sözleşmenin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4659

Kabul Tarihi: 26.4.2001

Bu kanun; Uyuşturucu Maddelere Dair 1961 Tarihli Tek Sözleşmenin Tadiline İlişkin Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Avrupa Kafkasya Asya Ulaştırma Koridorunun Üzerinde Uluslararası Taşımacılığın Geliştirilmesi Hakkında Çok Taraflı Temel Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4660

Kabul Tarihi: 26.4.2001

Bu kanun, Avrupa Kafkasya Asya Ulaştırma Koridorunun Üzerinde Uluslararası Taşımacılığın Geliştirilmesi Hakkında Çok Taraflı Temel Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun

Kanun No: 4661

Kabul Tarihi: 26.4.2001

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun

Kanun No: 4662

Kabul Tarihi: 26.4.2001

Bu kanun; Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair uluslararası Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti İle Singapur Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerden Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4663

Kabul Tarihi: 26.4.2001

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti ile Singapur Cumhuriyeti arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerden

GENEL KURUL

Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4664

Kabul Tarihi: 26.4.2001

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti ve Kırgız Cumhuriyeti arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 4665

Kabul Tarihi: 26.4.2001

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

3 Nisan 2001

(77. Birleşim)

● Karabük Milletvekili **Mustafa Eren**, Karabük Demir-Çelik İşletmelerinin sorunları ve alınması gereken tedbirlere ve Karabük'ün il oluşunun yıldönümüne,

● İstanbul Milletvekili **Nazif Okumuş** da, Milliyetçi Hareket Partisi eski Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in vefatının 4 üncü yıldönümüne ilişkin birer konuşma yaptılar.

● İstanbul Milletvekili **Hüseyin Kansu**'nun, Makedonya krizi ve Balkanlardaki son gelişmelere ilişkin konuşmasına Devlet Bakanı **Hasan Gemici** cevap verdi.

4 Nisan 2001

(78. Birleşim)

● Ardahan Milletvekili **Saffet Kaya**'nın, Ardahan ilinin sorunları ve Ermeni mezalimine ilişkin konuşmasına Devlet Bakanı **Recep Önal** cevap verdi.

● Bilecik Milletvekili **Sebahat Vardar**, İkinci İnönü Zaferinin 80 inci yıldönümüne,

● İstanbul Milletvekili **Ayşe Nazlı Ilıcak** da, medya-siyaset-para ilişkisine ilişkin birer konuşma yaptılar.

5 Nisan 2001

(79. Birleşim)

● Şanlıurfa Milletvekili **Mehmet Yalçınkaya**'nın, Şanlıurfa ili ve üreticilerinin sorunlarına ve alınma-

sı gereken tedbirler ile bölgedeki projelerin bir an evvel bitirilerek işletmeye açılmasına ilişkin konuşmasına Devlet Bakanı **Edip Sadfer Gaydalı**,

● İçel Milletvekili **Edip Özgenç**'in, 5 Nisan Avukatlar Gününe ilişkin konuşmasına Adalet Bakanı **Hikmet Sami Türk**,

● Sivas Milletvekili **Musa Demirci**'nin, esnaf ve sanatkarların sorunlarına ilişkin konuşmasına da Devlet Bakanı **Hasan Gemici** cevap verdi.

6 Nisan 2001

(80. Birleşim)

● Bursa Milletvekili **Orhan Şen**'in; ülkemize göç eden Bulgaristan ve Ahıska Türklerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşmasına, Devlet Bakanı **Abdulhaluk Mehmet Çay** cevap verdi.

● Amasya Milletvekili **Gönül Saray Alphan**, ekmek fiyatlarına,

● Gümüşhane Milletvekili **Lütfi Doğan** da Gümüşhane ilinin sorunlarına ilişkin birer konuşma yaptılar.

11 Nisan 2001

(82. Birleşim)

● Oturum Başkanı TBMM Başkanvekili **Murat Sökmenoğlu**, bazı ticaret odası başkanlarının TBMM'ye vaki yakışıksız ifadelerini kınadığına ve Şanlıurfa ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun yıldönümüne ilişkin bir konuşma yaptı.

17 Nisan 2001

(17. Birleşim)

GENEL KURUL

● Samsun Milletvekili **Şenel Kapıcı'nın**, köy enstitülerinin kuruluşunun 61 inci yıldönümü dolayısıyla yaptığı gündem dışı konuşmaya, Milli Eğitim Bakanı **Metin Bostancıoğlu** cevap verdi.

● Adana Milletvekili **Ali Gören**, şekerpancarı üreticilerinin devletten alacakları paraya,

● Gaziantep Milletvekili **Mustafa Rüştü Taşar** da, sekizinci Cumhurbaşkanı merhum Turgut Özal'ın ölümünün 8 inci yıldönümüne ilişkin birer konuşma yaptılar.

18 Nisan 2001

(86. Birleşim)

● Yozgat Milletvekili **Mesut Türker**, Türkiye'nin ekonomik sorunları ve çözüm yollarına,

● Van Milletvekili **Hüseyin Çelik**, Van ilinde hayvancılık, sınır ticareti, mülteciler meselesi ve köye götürülecek hizmetlere,

● Konya Milletvekili **Lütfi Yalman** da, Mevlana Kültür Merkezi inşaatına ilişkin bir konuşma yaptılar.

19 Nisan 2001

(87. Birleşim)

● Eskişehir Milletvekili **Mehmet Sadri Yıldırım**, Türkiye'de tarımın durumu, çiftçilerin sorunları ile alınması gereken tedbirlere,

● Muş Milletvekili **Sabahattin Yıldız**, Muş ilinin sosyo ekonomik sıkıntılara ilişkin birer konuşma yaptılar.

● Edirne Milletvekili **Şadan Şimşek'in**, ülkemizdeki vakıf arazilerinin durumuna ilişkin konuşmasına Devlet Bakanı **Yüksel Yalova** cevap verdi.

20 Nisan 2001

(88. Birleşim)

● Balıkesir Milletvekili **İlyas Yilmazyıldız'ın**; 9-23 Nisan İnternet Haftası ile 15-22 Nisan Turizm Haftasına ilişkin konuşmasına Ulaştırma Bakanı **Enis Öksüz** cevap verdi.

● İstanbul Milletvekili **Perihan Yılmaz**, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti ile diplomatik ilişkiler kurulmasına,

● Ankara Milletvekili **Oya Akgönenç Muğlisuddin** de Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulundaki atamalara ilişkin birer konuşma yaptılar.

SÖZLÜ SORU

17 Nisan 2001

(85. Birleşim)

● Elazığ Milletvekili **A. Cemil Tunç'un**; Elazığ Karakoçan Başyurt köyündeki hazine arazilerine,

● Samsun Milletvekili **Musa Uzunkaya'nın**, Memurlara yapılan çocuk yardımına,

- Başbakanlık Yüksek Denetleme Kuruluna yapılan atamalara,

● Şanlıurfa Milletvekili **Yahya Akman'ın**, Şanlıurfa Bağ-Kur hizmet binasına,

● Bursa Milletvekili **Ahmet Sünnetçioğlu'nun**, doğalgaz kombine çevrim santrali ve nakil hattının bulunduğu tesislerin kamulaştırma bedeline ilişkin sorularını Devlet Bakanı **Edip Sadfer Gaydalı** cevapladı.

MECLİS SORUŞTURMASI

3 Nisan 2001

(77. Birleşim)

● Konya Milletvekili **Veysel Candan** ve 57 arkadaşının, bankalar yeminli murakıp raporlarını zamanında işleme koymayarak özel bankaların içinin boşaltılmasına neden olduğu, kamu bankalarında görev yapan bürokratların yargıya gönderilmesini engellediği, Merkez Bankası Başkanı hakkındaki Başbakanlık Teftiş Kurulu raporunu uygulamadığı ve bankayı yabancı bir şirketin denetimine açtığı, para politikasında pasif kalarak spekülasyonlara göz yumduğu, bu suretle haksız rantlara yol açtığı ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ıncı maddelerine uyduğu iddiasıyla Devlet bakanı **Recep Önal** hakkında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi üzerindeki öngörüşmeler tamamlandı. İstem üzerine yapılan açık oylama sonucunda Meclis soruşturması açılmasının kabul edilmediği açıklandı.

10 Nisan 2001

(81. Birleşim)

● İstanbul Milletvekili **Ayşe Nazlı Ilıcak** ve 63 arkadaşının, bankalar yeminli murakıpları raporlarının zamanında işleme konulmasını engelleyerek bazı bankaların yöneticileri hakkında yapılması gereken işlemleri geciktirdiği ve siyasi himaye sağladığı ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ıncı maddelerine uyduğu iddiasıyla Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı **H. Hüsamettin Özkan** hakkında Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesinin öngörüşmeleri tamamlandı. Görüşmelerden sonra Meclis soruşturması açılmasının kabul edilmediği açıklandı.

GENSORU

10 Nisan 2001

(81. Birleşim)

● DYP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili **Nevzat Ercan**, Aydın Milletvekili **Ali Rıza Gönül** ve İçel Milletvekili **Turhan Güven'in**; tarım ve hayvancılık sektöründe gerekli önlemleri almayarak çiftçiye yoksulluğa mahkum ettiği iddiasıyla Başbakan **Bülent Ecevit** hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesinin gündeme alınması yapılan görüşmelerden sonra reddedildi.

TBMM Başkanlığına gelen tasarı, teklif ve önergeler

(21. Dönem 3. Yasama Yılı)

TASARI

■ Türkiye Cumhuriyeti ile Ukrayna Arasında Hukuki Konularda Adli Yardımlaşma ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Adalet ve Dışişleri komisyonlarına)

■ Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Kullanımına İlişkin İşbirliği Anlaşması ve Eki Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonlarına)

■ Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesinin Biyogüvenlik Cartagena Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Çevre ve Tarım, Orman ve Köyşleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonlarına)

■ Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanunu Tasarısı (Anayasa ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Türkiye Cumhuriyeti ile Filipinler Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonlarına)

■ Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Kyoto ve Minneapolis Tam Yetkili Konferansları Sonuç ve Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonlarına)

■ 2001 Mali Yılı Bütçe Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ Doğalgaz Piyasası Kanunu Tasarısı (Adalet ve Sanayi, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına)

■ Kamulaştırma Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (Anayasa ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Türk Sivil Havacılık Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm komisyonuna)

■ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Türkiye'nin Matra Programına Katılımına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonlarına)

■ Yükseköğretim Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Millî Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.3.1988 Tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kağıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanun ile Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeye Ek Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisi ile

İlgili İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (Adalet ve Dışişleri komisyonlarına)

■ Merkezi İdareyle Mahalli İdareler Arasında Görev Bölüşümü ve Hizmet İlişkilerinin Esasları ile Mahalli İdarelere İlişkin Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Millî Savunma Komisyonuna)

■ Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde Bir Kampus Kurmasına İlişkin Çerçeve Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerin Sayıştay Başkanlığına Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ Olağanüstü Hal Bölge Valiliği İhdası Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı (Millî Savunma ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna)

■ Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna)

■ İnfaz Hakimliği Kanunu Tasarısı (Adalet Komisyonuna)

■ Terörle Mücadele Kanunu'nun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Adalet Komisyonuna)

■ Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu Tasarısı (Adalet Komisyonuna)

■ Nüfus Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı (İçişleri Komisyonuna)

■ Avrupa Peyzaj Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Çevre ve Dışişleri komisyonlarına)

■ Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe ve Milli Savunma komisyonlarına)

■ Türkiye Cumhuriyeti ile İtalya Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonlarına)

■ Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeye Ek Çocukların Silahlı Çatışmalara Müdahil Edilmesine İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Milli Savunma ve Dışişleri komisyonlarına)

■ Konut Müsteşarlığının Kurulması ve Arsa Ofisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

TEKLİF

■ Bitlis Milletvekili **Zeki Ergezen**'in, Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Milli Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Bursa Milletvekili **Ahmet Sünnetçioğlu**'nun, Hafta Tatili Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (İçişleri Komis-

yonuna)

■ İzmir Milletvekili **İşıl Saygın**'ın; Orman Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Tarım, Orman ve Köyşleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Erzurum Milletvekili **Sabahattin Karakelle**'nin; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ Iğdır Milletvekili **Abbas Bozayel** ve 12 Arkadaşının; Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun Ek Madde Ekleneğine Dair Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

■ Balıkesir Milletvekili **Aydın Gökmen**'in; Belediye Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Çevre ve İçişleri komisyonlarına)

■ Gaziantep Milletvekili **Mehmet Hanifi Tiryaki**'nin; İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonlarına)

■ Ankara Milletvekili **M. Zeki Çelik**'in; Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Balıkesir Milletvekili **Aydın Gökmen**'in; Kurban Derilerinin Gelirleri Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

■ Eskişehir Milletvekili **Mehmet Sadri Yıldırım**'in; 14.7.1965 Tarih ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 35 inci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Antalya Milletvekili **Nesrin Ünal**'in; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ İzmir Milletvekili **İşıl Saygın**'ın; Kadastro Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

■ Tokat Milletvekili **Reşat Doğru**'nun, Tokat İline Bağlı Olarak

Gököl Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Yasa Önerisi (İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına)

■ Bursa Milletvekili **Ahmet Sünnetçioğlu**'nun; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ DYP Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili **Nevzat Ercan**, Aydın Milletvekili **Ali Rıza Gönül**, İçel Milletvekili **Turhan Güven** ile Amasya Milletvekili **Ahmet İyimaya**'nın; 10.6.1983 Tarih ve 2839 Sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu ve 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bazı Fıkralar Ekleneğine Dair Kanun Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

■ DYP Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili **Nevzat Ercan**, Aydın Milletvekili **Ali Rıza Gönül**, İçel milletvekili **Turhan Güven** ile Amasya Milletvekili **Ahmet İyimaya**'nın, 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine, Bir Maddesinin Kısmen Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

■ DYP Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili **Nevzat Ercan**, Aydın Milletvekili **Ali Rıza Gönül**, İçel Milletvekili **Turhan Güven** ile Amasya Milletvekili **Ahmet İyimaya**'nın, Seçim Harcamalarında Şeffaflığın Sağlanması Amacıyla 26.4.1961 Tarih, 298 Sayılı Kanuna Bazı Hükümlerin Ekleneğine İlişkin Kanun Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

■ Amasya Milletvekili **Ahmet İyimaya**'nın, Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanuna Bir Madde Ekleneğine İlişkin Kanun Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

■ Tokat Milletvekili **Hasan Hüseyin Balak**'ın; Polis Bakım ve Yardım Sandığı Kanunu Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına)

■ Hatay Milletvekili **Namık Kemal Atahan**'ın; Yükseköğretim

Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı** ile Aydın Milletvekili **Cengiz Altinkaya**'nın, Yapım, Kira, Alım ve Satımlarda Şeffaflığın Sağlanması Hakkında Kanun Teklifi (Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Balıkesir Milletvekili **Tamer Kanber**'in, 8.3.1950 tarih ve 5590 Sayılı Kanunun Adı ile Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek ve Geçici Dört Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonlarına)

■ Ankara Milletvekili **Aydın Tümen**'in, Polatlı Adı ile Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Ankara Milletvekili **Aydın Tümen**'in, Şereflikoçhisar Adı ile Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Denizli Milletvekili **Salih Erbeyin**'in, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması ve Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ Ankara Milletvekili **Mehmet Arslan**'ın; Bir İlçe Kurulması Hakkındaki Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Ankara Milletvekili **Mehmet Arslan**'ın, Bir İlçe Kurulması Hakkındaki Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Ankara Milletvekili **Mehmet Arslan**'ın, Bir İlçe Kurulması Hakkındaki Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ DYP Grup Başkanvekili Sakarya Milletvekili **Nevzat Ercan**'ın, 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna)

■ Bursa Milletvekili **Ali Arabacı**'nın; Siyasi Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Teklifi (Plan ve Bütçe ve Anayasa komisyonlarına)

■ Aydın Milletvekili **Bekir Ongun**'un, Hususi İdarelerden Maaş Alan İlkokul Öğretmenlerinin Kadrolarına, Terfi, Taltif ve Cezalandırılmalarına ve Bu Öğretmenler İçin Teşkil Edilecek Sağlık ve İhtimai Yardım Sandığı ile Yapı Sandığına ve Öğretmenlerin Alacaklarına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ İzmir Milletvekili **Kemal Vatan**'ın, İzmir İlinde Bayraklı Adı ile Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Eskişehir Milletvekili **Necati Albay**'ın; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Karamamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna)

■ Tokat Milletvekili **Reşat Doğru** ve 2 Arkadaşının; Devlet Memurları Kanununa Ekli I Sayılı Cetvelde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ Edirne Milletvekili **A. Ahmet Ertürk** ve 13 Arkadaşının; 14.7.1965 Tarih ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Diğer Bazı Kanun Hükmünde Karamamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ İçel Milletvekili **Edip Özgenç**'in, Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Trabzon Milletvekili **Nail Çelebi** ve 2 Arkadaşının; Orman Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Tarım, Orman ve Köy İşleri komisyonlarına)

■ Kırıkkale Milletvekili **Kemal Albayrak**'ın, Bazı Kuruluşların Yönetimi Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

■ Kocaeli Milletvekili **Mehmet Batuk**'un, Askerlik Kanunu ile Er ve

Erbaş Harçlıkları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Milli Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Balıkesir Milletvekili **İsmail Özgün**'ün; Devlet Memurları Kanunu ile Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

■ Trabzon Milletvekilleri **Ali Kemal Başaran** ile **Ali Naci Tuncer**'in, Trabzon İlinde Çağlayan Adı ile Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

■ Denizli Milletvekili **Mehmet Gözlükaya**'nın; Denizli İlinde Uzunpınar Adıyla Yeni Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

SÖZLÜ SORU

■ Şanlıurfa Milletvekili **Yahya Akman**'ın; süpermarketlerin küçük esnaf üzerindeki etkilerine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Şanlıurfa ilindeki elektrik kesintilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Esnafın SSK ve Bağ-Kur prim borçlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Şanlıurfa-Birecik Köprüsüne ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Kütüphanelere ilişkin Kültür Bakanından

- Şanlıurfa-Birecik'e bağlı köylerin yol sorunlarına ilişkin Devlet Bakanından

- Şanlıurfa-Birecik ilçesi Ayranc beldesinin yoluna ilişkin Devlet Bakanından

■ Hatay Milletvekili **Namık Kemal Atahan**'ın; milletvekilleri hakkında bir günlük gazetede yer alan yazıya ilişkin TBMM Başkanından

- Bartın Valisinin tutumuna ilişkin İçişleri Bakanından

- İçel Havalimanı projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından

■ Gaziantep Milletvekili **Mehmet Ay**'ın, Özelleştirme İdare-since özelleştirilen kurumlara ilişkin

Devlet Bakanından

■ Denizli Milletvekili **Kemal Aykurt**'un; MİT Bölge başkanları için İstanbul'da villa kiraladığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan

■ Kocaeli Milletvekili **Mehmet Batuk**'un, İzmit ilindeki Karayolu Projesine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- İzmit-Gebze-Sakarya arasındaki E-5 karayolu projesine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Kocaeli ilindeki yol sorunlarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Kocaeli-Gebze-Şile karayolu projesine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- İptal edilen Körfez Geçiş Projesi ile ilgili yeni bir çalışma yapıp yapılmayacağına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

■ Sinop Milletvekili **Kadir Bozkurt**'un; esnaf ve sanatkarların Halk Bankasından kullandıkları kredilere ilişkin Devlet Bakanından

■ Bursa Milletvekili **Faruk Çelik**'in; Manavgat Irmağı'nın İsrail'e satılacağı iddialarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- 2001 yılı demiryolu projelerine ve Bursa ili için bir çalışma olup olmadığına ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Baraj projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Hazine arazilerine ilişkin Devlet Bakanından

■ Isparta Milletvekili **Ramazan Gül**'ün, son üç ay içinde Merkez Bankasınca satılan ABD dolarına ilişkin Devlet Bakanından

- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na devredilen banka yöneticilerinin ücretlerine ilişkin Devlet Bakanından

■ Bingöl Milletvekili **Mahfuz Güler**'in, Bingöl-Karlıova Soğukpınar (Gameşan) köyü ormanlarına ilişkin Orman Bakanından

- Bingöl-Solhan ve Karlıova ilçeleri ile ilgili projeleri olup olmadığına ilişkin Turizm Bakanından

- Bingöl ili Solhan ve Genç ilçelerine bağlı bazı köylerin içme suyu,

yol ve köprü sorunlarına ilişkin Devlet Bakanından

- Kaçırılarak işkence yapıldığı ileri sürülen bazı kişilere ilişkin İçişleri Bakanından

- Bingöl ilindeki yol sorunlarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Bingöl'de karayollarının genişletilmesi için çalışma yapıp yapılmadığına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Bakanlığın Bingöl ilindeki çalışmalarına ilişkin Devlet Bakanından

- Bingöl'deki haberleşme ve demiryolu sorunlarına ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Bakanlığın Bingöl ilindeki projelerine ilişkin Kültür Bakanından

- MTA'nın Bingöl'deki çalışmalarına ilişkin Devlet Bakanından

- Bingöl ilindeki devlet hastanelerinin sorunlarına ilişkin Sağlık Bakanından

- Bakanlığın Bingöl ilindeki projelerine ilişkin Sağlık Bakanından

- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün Bingöl ilindeki projelerine ilişkin Devlet Bakanından

- Bingöl ilindeki okul projelerine ve YÖK'ün bazı kararlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Eğitime katkı payı adıyla toplanan paralara ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Bingöl ilindeki kapalı olan okullara ve branş öğretmen ihtiyacına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü'nün Bingöl ili için ayırdığı yatırım ödeneğine ilişkin Devlet Bakanından

- Orman Bölge Müdürlüğü'nün Bingöl ilindeki projelerine ve Kızılağaç köyü sınırlarındaki orman yağmalamasına ilişkin Orman Bakanından

- Bingöl Genç ilçesinde terör dolayısıyla boşaltılan köylere ilişkin İçişleri Bakanından

- Bingöl ili ve ilçelerinde yürütülen projelere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Bingöl ili ve ilçelerinde yürütülen projelere ve Bingöl Sanayi Sitesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

dan

- TEKEK Genel Müdürlüğü'nün Bingöl ili ve ilçelerinde yürüttüğü projelere ve bütün ekim alanlarına ilişkin Devlet Bakanından

- Bingöl Havaalanı inşaatına ilişkin Ulaştırma Bakanından

■ İstanbul Milletvekili **Ahmet Güzel**'in; İstanbul'daki otogaz ve benzin istasyonları hakkındaki iddialara ilişkin İçişleri Bakanından

- THY'nca kiralanan uçaklara ilişkin Devlet Bakanından

- İstanbul ve Ankara Büyükşehir Belediye başkanlarının açılış törenleri için yaptıkları harcamalara ilişkin İçişleri Bakanından

- ÇAY-KUR depolarındaki çay miktarına ilişkin Devlet Bakanından

- THY Trabzon seferini yapan uçak personelinin kaldığı otele ilişkin Devlet Bakanından

- İstanbul Büyükşehir Belediyesi Meclis toplantılarına katılmayan FP Beyoğlu Belediye Meclisi üyesine ilişkin İçişleri Bakanından

■ Şanlıurfa Milletvekili **Zülfikar İzol**'un; Şanlıurfa Hilvan Devlet Hastanesi ile sağlık ocaklarının bazı sorunlarına ilişkin Sağlık Bakanından

- Şanlıurfa-Birecik ilçesinin sağlık ocağı sorununa ilişkin Sağlık Bakanından

- Şanlıurfa-Siverek Devlet hastanesinin sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından

■ Konya Milletvekili **Özkan Öksüz**'ün, Bakanlıklarda görev yapan danışman ve müşavirlere ilişkin Başbakan'dan

■ Bursa Milletvekili **Teoman Özalp**'in; memurların ücretlerinin iyileştirilmesi yönündeki çalışmalara ilişkin Başbakan'dan

- Bursa I. Merhale ve II. Merhale barajlarının ödeneklerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Bursa ilindeki yol ve köprülülük kavşak projelerine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Bakanlığın Bursa ilindeki projelerine ilişkin Sağlık Bakanından

- Bakanlığın Bursa ilindeki projelerine ilişkin Devlet Bakanından

- Bursa-Uludağ yoluna ilişkin Turizm Bakanından
- Bursa ilindeki balıkçı barınakları ödeneklerine ilişkin Ulaştırma Bakanından
- Bursa doğalgaz dağıtım şebekesi ve kompresör istasyon projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından
- Bursa'daki okul inşaatı projelerine ilişkin Milli Eğitim Bakanından
- Bursa Merkez ve Yenişehir meteoroloji istasyon binalarına ilişkin Devlet Bakanından
- Bursa İl Kültür Merkezi inşaatına ilişkin Kültür Bakanından
- Bursa ilindeki sanayi sitesi inşaatlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından
- Bursa SSK ve Gemlik Hastanesi ile Merkez Dispanser inşaatlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından
- Çiftçi ve üreticilerin desteklenmesine ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından
- Bursa-Nilüfer ve Bursa-Yıldırım Çıraklık Eğitimi Merkezleri ve Bursa-Yıldırım Halk Eğitimi Merkezi inşaatlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından
- Balıkesir Milletvekili **İsmail Özgün**'ün; Balıkesir ilindeki bazı karayolu projelerine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından
- Balıkesir-Bigadiç Devlet Hastanesi ek bina yapım projesine ilişkin Sağlık Bakanından
- Balıkesir ilindeki bazı baraj projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından
- Balıkesir-Bandırma SSK Hastanesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından
- Balıkesir SSK Hastanesi ve Dispanser projelerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından
- Şırnak Milletvekili **Abdullah Veli Seyda**'nın, Şırnak-Güçlükönak ilçesine bağlı bazı köylerin içme suyu sorununa ilişkin Devlet Bakanından
- Şırnak Güçlükönak ilçesi Basan Deresi üzerindeki köprüye ilişkin Devlet Bakanından
- Şırnak Güçlükönak ilçesin-

- deki ilköğretim okullarının ek derslik ihtiyaçlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından
- Şırnak ili ve ilçeleri arasındaki yol sorununa ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından
- Güçlükönak Fındık beldesi ve Koçtepe köyünün sağlık personeli ihtiyaçlarına ilişkin Sağlık Bakanından
- Şırnak Silopi ilçesinin telefon şebekesi ve araç gereç ihtiyacına ilişkin Ulaştırma Bakanından
- Şırnak Silopi ilçesinin ilköğretim okulları ve milli eğitim müdürlüğünün bazı ihtiyaçlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından
- Şırnak Silopi ilçesinin bazı köylerinin okul sorununa ilişkin Milli Eğitim Bakanından
- Şırnak Silopi Devlet Hastanesinin personel, araç ve gereç ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından
- Şırnak Silopi ilçesi sağlık ocaklarının personel ve araç-gereç ihtiyaçlarına ilişkin Sağlık Bakanından
- Şırnak Silopi ilçe TEDAŞ Müdürlüğünün ihtiyaçlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından
- Şırnak Uludere ilçesinin kanalizasyon sorununa ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından
- Şırnak Uludere ilçesine bağlı bazı köylerin ilköğretim okulu ihtiyacına ilişkin Milli Eğitim Bakanından
- Şırnak Uludere ilçesine bağlı bazı köylerin yol ve içme suyu sorunlarına ilişkin Devlet Bakanından
- Bursa Milletvekili **Ahmet Sünnetçioğlu**'nın, çevre düzeni planlarının hangi bakanlıkça onaylanacağına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından
- Belediyelerin çevre düzeni planlarının onaylanmasına ilişkin Çevre Bakanından
- Nevşehir Milletvekili **Mükrmin Taşkın**'ın, basın-yayın organlarına verilen ilan, reklam ve teşviklere ilişkin Başbakanından
- Ekonomik kriz öncesi Merkez Bankasından satılan dövizlere ilişkin Devlet Bakanından
- Samsun Milletvekili **Musa Uzunkaya**'nın; 17.10.1999 tarihinde yapılan DMS'na ilişkin Başbakanından

- Mart ayı enflasyon oranına ilişkin Devlet Bakanından
- Samsun-Vezirköprü'de yapımı planlanan bazı projelere ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Üst Kuruluna yapılan atamalara ilişkin Başbakanından
- Bakanlık ek hizmet binası inşaatlarına ilişkin Maliye Bakanından
- TESK ve TŞOF başkan ve yönetim kurulu üyelerinin maaşlarına ilişkin Başbakanından
- Çocuk Sağlığı ve gelişimi konusunda yapılan çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanından
- Dağıtımına izin verildiği iddia edilen porno film VCD'lerine ilişkin Kültür Bakanından
- Kamu kurumlarının telefon santrallerinde telesekreter kullanılmasına ilişkin Ulaştırma Bakanından

YAZILI SORU

- Afyon Milletvekili **Sait Açıba**'nın, AİHM'ne Türkiye aleyhine yapılan başvurulara ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından
- İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın; zorunlu deprem sigortasına ilişkin Başbakanından
- Son beş yıldaki yurtdışı tedavi giderlerine ilişkin Başbakanından
- Sigara ihracatına ve tütün ithaline ilişkin Devlet Bakanından
- Manisa Milletvekili **Rıza Akçali**'nin, 2000 yılı sonu itibarıyla Ziraat Bankası ve Halk Bankası tarafından kullanılan ticari krediler ile batık kredi miktarına ilişkin Devlet Bakanından
- 19.2.2001-21.2.2001 tarihleri arasında en fazla döviz satılan ilk beş kuruluşa ilişkin Devlet Bakanından
- Merkez Bankasının 19-21 Şubat tarihlerindeki döviz satışlarına ilişkin Devlet Bakanından
- Eğitime katkı payı hesaplarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından
- Ziraat Bankasının özel bir bankadan aldığı borca ilişkin Devlet

Bakanından.

■ Gaziantep Milletvekili **Nurettin Aktaş**'ın; Ziraat Bankası'nın nakit açığına ve borçlarına ilişkin Devlet Bakanından

- Gaziantep'teki sanayicilerin elektrik faturaları ile ilgili şikayetlerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Krizde Merkez Bankasından döviz satın alan bankalara ilişkin Devlet Bakanından

■ Kırıkkale Milletvekili **Kemal Albayrak**'ın; Bakanlıkça yapılan yönetici seçme sınavına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Teminat mektubu komisyonlarına ve kredi faiz uygulamalarına ilişkin Başbakan'dan

- ŞEKERBANK'a ait olduğu iddia edilen Ankara'daki villanın giderlerine ilişkin Başbakan'dan

- Halk Bankasından kredi alan esnafın borçlarına ilişkin Başbakan'dan

■ Konya Milletvekili **Hüseyin Arı**'nın, TŞOF Başkanı tarafından kaydı silindiği iddia edilen üyelere ilişkin İçişleri Bakanından

- TŞOF'un petrol istasyonu ve tesislerinin tanıttım tabelalarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Diyarbakırspor-Kombassan Konyaspor maçına ilişkin Devlet Bakanından

- TESK ve TŞOF üyelerinin kayıtlarının silindiği iddialarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

■ Manisa Milletvekili **Bülent Arınç**'ın, Yargıtay Dairelerince verilen kanun yararına bozma kararlarına ilişkin Adalet Bakanından

■ Van Milletvekili **Maliki Ejder Arvas**'ın; YÖK tarafından Fatih Üniversitesi hakkında alınan karara ilişkin Başbakan'dan

■ Hatay Milletvekili **Namık Kemal Atahan**'ın, Karayolları Genel Müdürlüğüne alındığı iddia edilen makam araçlarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

■ İstanbul Milletvekili **Azmi Ateş**'in; YÖK tarafından Fatih Üniversitesi hakkında alınan bazı kararlara ilişkin Başbakan'dan

- DDY'na ait İstanbul Zeytinburnu'ndaki binaların kiralanmasına ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Krizde kamu bankalarının düşük faizle kredi vermelerine ve Merkez Bankasından satılan dövizlerle ilişkin Devlet Bakanından

- Açıklanan Ulusal Programa ilişkin Devlet Bakanından

- Ziraat Bankası ve Merkez Bankası eski yöneticilerinin kriz öncesi tutumlarına ilişkin Devlet Bakanından

- Son ekonomik kriz ve etkilerine ilişkin Devlet Bakanından

- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen bankalara ilişkin Devlet Bakanından

■ Afyon Milletvekili **İsmet Atilla**'nın, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu personeline ilişkin Başbakan'dan

- Gübre alım, satım ve ithalatına ilişkin Başbakan'dan

- Malatya-Hekimhan ilçesi Kocaözü Sağlık Ocağının doktor ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından

- Maliye Bakanlığının ek bina inşaatına ve diğer hizmet binalarına ilişkin Başbakan'dan

- Toplu İş Sözleşmesi yapmaya yetkili sendikalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu personeline ilişkin Başbakan'dan

- Gübre sıkıntısına ve ithaline ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından

- Afyon depreminde zarar gören belediyelerin Afet Fonundan yararlanmasına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

■ İstanbul Milletvekili **Aydın Ayaydın**'ın; İstanbul-Silivri ilçesine F tipi cezaevi yapılıp yapılmayacağına ilişkin Adalet Bakanından

■ Siirt Milletvekili **Ahmet Nurettin Aydın**'ın; Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinin kalkınması için hazırlanan programlara ilişkin Başbakan'dan

■ Balıkesir Milletvekili **İlhan Aytekin**'in; RTÜK'ün Darwinist öğreti-
leri içeren yayınlara müsaade etmesine ilişkin Başbakan'dan

- SSK primlerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

■ İstanbul Milletvekili **Mustafa Baş**'ın; TRT'nin yeniden yapılanma projesine ilişkin Başbakan'dan

■ Kocaeli Milletvekili **Mehmet Batuk**'un; kamu bankalarının kullandığı kredilere ve görev zararına ilişkin Başbakan'dan

- Bakanlık Merkez Binasının atık sularının çevreyi kirlettiği iddiasına ilişkin Çevre Bakanından

■ Antalya Milletvekili **Mehmet Baysarı**'nın, Antalya-Konyaaltı Turem Otelinin kapatılmasına ilişkin Turizm Bakanından

■ Ankara Milletvekili **Saffet Arıkan Bedük**'ün; Ankara Trafik Hastanesine ilişkin Sağlık Bakanından

- Bazı kamu ihalelerindeki 'ithal mal' şartının kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin Devlet Bakanından

- Son ekonomik krizden etkilenen KOBİ'lerin desteklenmesi için çalışma olup olmadığına ilişkin Devlet Bakanından

- Giyim ve giyim aksesuarları satış elemanlarının 3308 sayılı kanun kapsamına alınmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Öğretmenevlerindeki ücret dengesizliklerine ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Bakanlık taşra teşkilatlarında boş bulunan yönetici kadrolarına yapılacak atamalara ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Tren istasyonlarının özür-
lülerin ihtiyaçlarına uygun hale getirilmesine ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Vergi ve sigorta primi borçlarının affedilmesi yönünde çalışma olup olmadığına ilişkin Devlet Bakanından

- Hazinesin iç borçlanma ihalesine ve Merkez Bankasının döviz satışına ilişkin Devlet Bakanından

- Ankara-Polatlı banliyö tren seferinin kaldırılacağı iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından

■ Rize Milletvekili **Mehmet Bekaroğlu**'nun, Halk Eğitim Merkezlerindeki usta öğreticilerin sorunlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Bir ABD firmasından işkence

aletleri satın alındığı iddialarına ilişkin Başbakan'dan

■ Sinop Milletvekili **Kadir Bozkurt**'un; 1980-2000 yılları bütçe uygulamasına ilişkin Devlet Bakanından

- SSK Genel Müdürlüğüne ait Sinop Melia Kasım Oteline ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Rüzgar enerjisi santrallerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Sinop Karadeniz Yelken İhtisas Kulübüne ilişkin Devlet Bakanından

■ Osmaniye Milletvekili **Biröl Büyüköztürk**'ün; İhtisas Komisyonlarının toplantılarına ilişkin TBMM Bakanından

■ Konya Milletvekili **Veysel Candan**'ın; Hazine bonolarının satışına ve borçlanmaya ilişkin Devlet Bakanından

- Özelleştirilen kamu kurum ve kuruluşlarına ilişkin Devlet Bakanından

- Ulusal Programa ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

- Ekonomik kriz nedeniyle meydana gelebilecek olaylara ilişkin İçişleri Bakanından

- Ekonomik kriz nedeniyle alınacak tedbirlere ilişkin Başbakan'dan

- Gübre ithalindeki yolsuzluk iddialarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından

- TELEKOM'un özelleştirilmesine yönelik çalışmalarına ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğünde bilgisayar ve gübre alımları ihalesinde yolsuzluk yapıldığı iddiasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından

- SSK primlerinin arttırılmasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Almanya-Berlin Turizm Fuarında açılan standlara ilişkin Turizm Bakanından

- Tasarruf Mevduatı Sigorta

Fonuna devredilen bankalarla ilgili kanun tasarısına ilişkin Devlet Bakanından

- Başbakanlık 'Arşiv Araştırması Yönetmeliğinde' yapılan değişikliklere ilişkin Başbakan'dan

- Manavgat ırmağının satılmasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından

- Türkiye-İsrail arasında Manavgat Irmağının satışıyla ilgili bir anlaşma olup olmadığına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Kriz öncesi Merkez Bankasından satılan dövize ilişkin Devlet Bakanından

- Kamu bankalarının düşük faizle verdiği kredilere ilişkin Devlet Bakanından

■ İstanbul Milletvekili **Ali Coşkun**'un; İnternet cafelere ilişkin Başbakan'dan

■ Van Milletvekili **Hüseyin Çelik**'in; merkez teşkilatında yapılan yönetici atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

■ Antalya Milletvekili **Kemal Çelik**'in; BAĞ-KUR prim borçlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

■ Ankara Milletvekili **M. Zeki Çelik**'in; tarihi eserlerin restorasyonlarına ilişkin Kültür Bakanından

- Irak'a uygulanan ambargo ya ilişkin Başbakan'dan

- Merkez Bankasınca satılan dövizlere ve dalgalı kur politikasına ilişkin Başbakan'dan

- İstanbul-Eminönü Mahmutpaşa Camii İmamının gözaltına alınmasına ve hutbelere ilişkin Başbakan'dan

- Bakanlığın yeni lojman alımına ilişkin Adalet Bakanından

- Bayrak Tüzüğünde yapılan değişikliğe ilişkin Başbakan'dan

- Ankara-Hasanoğlan Ders Aletleri Yapım Merkezinin ne zaman açılacağına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Ziraat Bankasının borç aldığı bankalara ilişkin Devlet Bakanından

- Merkez Bankasından yapılan döviz satışına ilişkin Devlet Baka-

nından

- Atatürk Orman Çiftliği arazilerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından

- Ankara Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki mera vasıflı Hazine arazilerine ilişkin Maliye Bakanından

■ Konya Milletvekili **Remzi Çetin**'in; pancar üreticilerinin elektrik borçlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Pancar üreticilerinin alacaklarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- GAP Bölgesindeki arazi satışlarıyla ilgili iddialara ilişkin Başbakan'dan

- Devlet Bakanı Kemal Derviş'in ABD vatandaşı olup olmadığına ilişkin Başbakan'dan

- Kriz öncesi Merkez Bankasından döviz alan özel ve tüzel kişilere ilişkin Başbakan'dan

■ Ankara Milletvekili **Cemil Çiçek**'in; hükümetlerce çıkarılan tasarruf genelgelerine ilişkin Başbakan'dan

- Sağlık Memuru Kadrolarına ilişkin Sağlık Bakanından

■ Yozgat Milletvekili **Mehmet Çiçek**'in; Yozgat-Yerköy Fatih İlköğretim Okulunda bir öğretmenin görevden uzaklaştırılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

■ Tokat Milletvekili **M. Ergün Dağcıoğlu**'nun; sulama birliklerinin bakım onarım ve elektrik borçlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Son ekonomik kriz ve Ulusal Programa ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

- 2000 yılı itibarıyla dış ticaret açığına ve dalgalı kur politikasına ilişkin Devlet Bakanından

- Ekonomik krizlerin KOBİ'lere etkileri ve çözüm yollarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Son ekonomik krizin 2001 yılı Bütçe Programına etkilerine ilişkin Maliye Bakanından

- Ekonomik krizlere ve Ulusal Programa ilişkin Başbakan'dan

- Son ekonomik krizin döviz

rezervlerine etkisine ve Ulusal Program ile ilgili olarak Devlet Bakanından

- Soru önergeleriyle ilgili işlemlere ilişkin TBMM Başkanından

- Pancar çiftçisinin bazı sorunlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Bağ-Kur prim borçlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- SSK prim borçlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Kayınvalidesiyle ilgili bazı iddialara ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

■ Sivas Milletvekili **Musa Demirci**'nin, Sivas-Mursal Divriği Barajı sulama suyu sorununa ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

■ Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış**'ın, Hazine Müsteşarlığının IMF, Dünya Bankası ve AB temsilcilerine diplomatik statü verildiği iddialarına ilişkin Devlet Bakanından

- Hazine Müsteşarlığının IMF, Dünya Bankası ve AB Temsilcilerine diplomatik statü verdiği iddialarına ilişkin Dışişleri Bakanından

- Dünya Bankasının enerji yatırım ve ihaleleriyle ilgili olarak uyarıda bulunduğu iddialarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- 'Beyaz Enerji Operasyonu' soruşturmasına ilişkin Adalet Bakanından

- Gelir vergisi ve KDV'lerin işletmenin bulunduğu yerdeki vergi dairelerine ödenmesi için çalışma olup olmadığına ilişkin Maliye Bakanından

- 1970 yılından itibaren hüküm giyen kamu görevlilerine ve yolsuzluk dosyalarına ilişkin Başbakanından

- Sayıştay'ın, 2000 Mali Yılı Raporu ile ilgili olarak Devlet Bakanı Recep Önal'ın vermiş olduğu cevaba ilişkin Başbakanından

- Mali Suçları Araştırma Kurulunun çalışmalarına ilişkin Maliye Bakanından

- OYAK ve OYPA'nın vergi muafiyetlerine ilişkin Devlet Bakanından

■ Adıyaman Milletvekili **Den-gir Mir Mehmet Fırat**'ın; Adıyaman-Gerger ilçesine bağlı bazı köylerin telefon santrali ihtiyacına ilişkin Ulaştırma Bakanından

■ Hatay Milletvekili **Mustafa Geçer**'in, İsperto ve İspirtolu İçkiler İhisarı Kanununda yer alan bir ibareye ilişkin TBMM Başkanından

- Bağ-Kur ve SSK prim borçlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Ankara'da 'Işık Evi' adı altında açılan kurslarda Hristiyanlık propagandası yapıldığı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından

- İthal ilaç sıkıntısına ilişkin Sağlık Bakanından

■ Isparta Milletvekili **Ramazan Gül**'ün, son on yılın gelir vergisi miktarına ve vergi mükelleflerine ilişkin Maliye Bakanından

■ Adıyaman Milletvekili **Mahmut Göksu**'nun, YÖK tarafından Fatih Üniversitesi hakkında alınan bazı kararlara ilişkin Başbakanından

- Dinç Bilgin'e ait şirketlere kredi verilip verilmediğine ilişkin Başbakanından

- Paris Büyükelçiliğine ilişkin Dışişleri Bakanından

- Manavgat Irmağı'nın İsrail'e satılacağı iddialarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- GAP İdaresi tarafından bölgedeki arazi satışlarına müdahale edildiği iddialarına ve bazı projelere ilişkin Başbakanından

- Türk Bayrağı Tüzüğüne yapılan değişikliğe ilişkin Başbakanından

- Ulusal Programa ve Merkez Bankasından satılan dövizlere ilişkin Devlet Bakanından

- Türk Bayrağı Tüzüğündeki değişikliğe ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

■ Konya Milletvekili **Mehmet Gölhan**'ın; BAĞ-KUR Genel Müdürlüğünün eczanelere olan borçlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

■ Adana Milletvekili **Ali Gören**'in, valiliklerde ve il özel idarelerinde yapıldığı iddia edilen savurganlık-

lara ilişkin Başbakanından

■ Isparta Milletvekili **Ramazan Gül**'ün, İmralı Adasının güvenliği için yapılan harcamalara ve Devlet Bakanı Kemal Derviş'in askerlik yapıp yapmadığına ilişkin Başbakanından

■ Konya Milletvekili **Teoman Rıza Güneri**'nin, Beyşehir ve havzasının korunmasına ilişkin Başbakanından

■ İçel Milletvekili **Turhan Güven**'in, Mersin Serbest Bölgesine ilişkin Devlet Bakanından

■ İstanbul Milletvekili **Ayşe Nazlı Ilıcak**'ın, Halkbank, Egebank ve Etibank'la ilgili bazı iddialara ilişkin Başbakanından

- Bazı TV sahiplerinin RTÜK Kanununun 29 uncu maddesine aykırı hareket ettikleri iddialarına ilişkin Başbakanından

- Kamu bankalarının görev zararlarına ve Merkez Bankasından döviz alan bankalara ilişkin Devlet Bakanından

■ Şanlıurfa Milletvekili **Zülfikar İzol**'ün; çırçır ve iplik fabrikalarına işletme kredisi verilmemesine ilişkin Başbakanından

■ Hatay Milletvekili **Metin Kal-**kan'ın; kapatılan vakıflara ilişkin Devlet Bakanından

- Kamu çalışanlarının ücretlerinin iyileştirilmesi yönünde yapılan çalışmalara ilişkin Başbakanından

- Silah ihtiyacını karşılamak için açılan ihalelerle ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanından

- TÜBİTAK yayınlarında Darwin'in evrim teorisine yer verilmesine ilişkin Devlet Bakanından

- Nakliyecilerin sorunlarına ve almaları gereken C2 karnesinin şartlarına ilişkin Başbakanından

■ Kahramanmaraş Milletvekili **Mustafa Kamalak**'ın; 1999-2001 yıllarında tabii afet sebebiyle hangi il, ilçe ve beldelere fazla çalışma ücreti veya tazminat ödendiğine ilişkin Başbakanından

■ Erzincan Milletvekili **Tevhit Karakaya**'nın; Erzincan-Kemah-Bozoğlak bucağı yoluna ilişkin Başbakanından

- Tanıtma Fonu'ndan aktarı-

lan kaynaklara ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

- Ülkemizde faaliyet gösteren yabancı bankalara ilişkin Başbakan-
dan

- Diabet hastası memurların kullandıkları şeker ölçüm çubuğu bedellerine ilişkin Maliye Bakanından

- TRT'nin reklam gelirlerine ilişkin Devlet Bakanından

■ **Erzincan Milletvekili Sabahattin Karakelle**'nin, Ankara-Altındağ Belediyesinden Hacettepe Üniversitesine geçiş yapan bir memura ilişkin Başbakan-
dan

■ **Bursa Milletvekili Mehmet Altan Karapaşaoğlu**'nun, ABD vatan-
daşı olup olmadığına ilişkin Devlet Bakanından

- Nişasta ve glikoz üreticileri ile şeker üreten fabrikaların üretimine ve ödedikleri vergi miktarlarına ilişkin Maliye Bakanından

■ **Bursa Milletvekili Mehmet Altan Karapaşaoğlu**'nun; yasalarla oluşturulan kurullara ilişkin Başbakan-
dan

■ **Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar**'ın, Şanlıurfa, Adıyaman ve Diyarbakır'da meydana gelen sel felaketine ilişkin Başbakan-
dan

■ **Çanakkale Milletvekili Sadık Kırbaş**'ın, Kazakistan petrolünün taşınmasında boğazların kullanılıp kullanılmayacağına ilişkin Devlet Bakanından

■ **Bingöl Milletvekili Hüsamettin Korkutata**'nın, Bingöl Havaalanı inşaatı projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki yatırım projelerine ilişkin Başbakan-
dan

■ **Antalya Milletvekili Mehmet Zeki Okudan**'ın, Merkez Bankasından kamu bankalarına ve kuruluşlarına kullandırılan kredilere ilişkin Başbakan-
dan

■ **İstanbul Milletvekili Nazif Okumuş**'un, birleştirilen bankalarda çalışan personele ilişkin Devlet Bakanından

■ **Konya Milletvekili Özkan Öksüz**'ün; Başbakanlık ve bağlı kuruluşlarda görev yapan danışman ve

müşavirlere ilişkin Başbakan-
dan

■ **Bursa Milletvekili Teoman Özalp**'in; norm kadro uygulamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

■ **Gaziantep Milletvekili Ali Özdemir**'in, Bakanlık merkez teşkilatlarındaki yönetici kadrolarına yapılacak atamalara ilişkin Milli Eğitim Bakanından

■ **Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün**'ün; Balıkesir-Bigadiç ilçesindeki bazı okul inşaatı projelerine ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Vergi denetmenlerinin özlük haklarına ilişkin Maliye Bakanından

- Balıkesir-Edremit Devlet Hastanesine ilişkin Sağlık Bakanından

■ **Adıyaman Milletvekili Mehmet Özyol**'un; Adıyaman ilindeki bütün üreticilerinin sorunlarına ilişkin Devlet Bakanından

- Adıyaman-Malatya yoluna ve köprü ihtiyacına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- GAP kapsamında Adıyaman ili sınırları içindeki pompaj sulaması, baraj ve göletlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Adıyaman ilinde yürütülen projelere, bütün yerine alternatif bir ürün çalışması olup olmadığına ve ilaçlama çalışmalarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından

- Adıyaman Küçük Sanayi Sitesi ve Organize Sanayi Bölgesi çalışmalarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Bakanlığın Adıyaman ilindeki çalışmalarına ilişkin Turizm Bakanından

■ **Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu**'nun, terörle mücadele ile ceza ve ıslahevlerine ilişkin Adalet Bakanından

■ **Erzurum Milletvekili Aslan Polat**'ın; kamu bankalarının 2000 yılı sonu görev zararlarına ilişkin Devlet Bakanından

■ **Ankara Milletvekili Eyyüp Sanay**'in; tavukçuluk sektörüne ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından

- Son ekonomik krizde Merkez Bankasıncı piyasaya sürülen döviz miktarına ilişkin Devlet Bakanından

■ **Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda**'nın, Şırnak-Silopi ilçesinin köy yollarına ve içme suyu sorunlarına ilişkin Devlet Bakanından

■ **Tokat Milletvekili Bekir Sobacı**'nin, Samsun, Ordu ve Sinop illerindeki elektrik dağıtım işi ihalesini alan işadamlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

■ **Muğla Milletvekili Nazif Topaloğlu**'nun, önlisans mezunu sağlık personelinin intibaklarına ilişkin Sağlık Bakanından

- Çiftçi borçlarının dağılımına ilişkin Devlet Bakanından

■ **Aksaray Milletvekili Ramazan Toprak**'ın; 2001 Mali Yılı Bütçe Kanununa eklenen petrolden alınacak payla ilgili hükümlere ilişkin Başbakan-
dan

- Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün lağvedilmesi yönündeki çalışmalara ilişkin Başbakan-
dan

- Başbakanlık Takip ve Koordinasyon Kurulunun kuruluşuna ilişkin belgelerin verilmeme nedenlerine ilişkin Başbakan-
dan

- 2000-2001 yılları için hedeflenen ve gerçekleşen vergi geliri miktarına ilişkin Maliye Bakanından

- Aksaray-Ortaköy Devlet Hastanesi inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Hazinesinin borçlandığı gerçek ve tüzel kişilere ilişkin Devlet Bakanından

- IMF ile yapılan anlaşmalara ilişkin Devlet Bakanından

- Günlük bir gazetede yayımlanan bir kamu bankası genel müdürünün telefon görüşme tutanaklarına ilişkin Başbakan-
dan

- Bir ASALA militanının Fransa tarafından serbest bırakılmasına ilişkin Dışişleri Bakanından

- Avrupa Parlamentosunun Kıbrıs sorunuyla ilgili kararına ilişkin Dışişleri Bakanından

- Gümrük Birliği Anlaşmasından sonra ortaya çıkan dış ticaret açığına ilişkin Dışişleri Bakanından

- Gümrük Birliği anlaşmasından sonra ortaya çıkan dış ticaret açığına ilişkin Devlet Bakanından

- Avrupa Parlamentosunun

sözde Ermeni soykırımı iddialarıyla ilgili kararına ilişkin Dışişleri Bakanından

■ Muğla Milletvekili **Fikret Uzunhasan**'ın; orman yangınlarıyla mücadeleyle ilişkin Orman Bakanından

■ Samsun Milletvekili **Musa Uzunkaya**'nın, ORÜS'ün özelleştirilmesiyle ilgili yargı kararının uygulanmamasının nedenine ilişkin Başbakanından

- İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun metninde bulunan bir ibareye ilişkin TBMM Başkanından

- Egzoz emisyon hacmi ölçümlerinden sağlanan gelirlere ilişkin Çevre Bakanından

- Görevine son verilen öğretim üyeleri olup olmadığına ve bir öğretim üyesi hakkındaki iddiaya ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- İthal edilen ilaç ve hammadde-lerine ilişkin Sağlık Bakanından

- Manavgat Irmağı'nın İsrail'e satılacağı iddialarına ilişkin Başbakanından

- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen bankalara ve Yaşar Bank ile ilgili iddialara ilişkin Başbakanından

- ŞEKERBANK'ta bankacılık işlemlerine aykırı olarak gerçekleştirildiği iddia edilen Off-shore hesaplarına ilişkin Başbakanından

- Özel radyo ve TV kanalı sahiplerinin kamu bankalarından aldıkları kredilere ilişkin Başbakanından

- Kızılay Genel Başkanı Hakkındaki iddialara ilişkin Başbakanından

- GAP, Manavgat Irmağı ve Mudurnu Tavukçuluğu satın almak isteyen yabancı firmalara ilişkin Başbakanından

- Memurlara ödenen çocuk yardımına ilişkin Başbakanından

- Sivil Toplum Kuruluşları Birliğinin faaliyetlerine ilişkin Başbakanından

■ Osmaniye Milletvekili **Şükrü Ünal**'ın; Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü öğrencilerine pedagojik formas-

yon verilmemesine ilişkin Milli Eğitim Bakanından

■ Karaman Milletvekili **Zeki Ünal**'ın; TRT'nin reklam giderlerine ve personel sayısına ilişkin Devlet Bakanından

- Edirne ilinde mevlid merasimi yapılan bir binaya emniyet güçlerince baskın düzenlendiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından

- Karaman-Ermenek-Tepebaşı ve Elmayurdu köylerinin birleştirilme taleplerine ilişkin İçişleri Bakanından

- Karaman'da Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi kurulup kurulmayacağına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- İrtica ile mücadele konusunda yayımlanan genelgeye ilişkin Başbakanından

- Konya-Karaman arasında yapılması planlanan konvansiyonel havaalanı projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından

- YÖK tarafından Fatih Üniversitesi hakkında alınan bazı kararlara ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Devlet Bakanı Kemal Derviş ve bazı milletvekillerinin ABD vatan-daşı olup olmadıklarına ilişkin Başbakanından

- YÖK tarafından rektörlere gönderilen bir genelgeye ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- YÖK konusundaki Meclis Araştırması Komisyonu Raporuna ilişkin Başbakanından

- SSK'ya devredilen Vakıf Gureba Hastanesi Başhekimi hakkındaki bazı iddialara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- DiE tarafından yapıldığı iddia edilen ankete ilişkin Devlet Bakanından

- Vakıf ve derneklere 2001 yılında yapılan yardımlara ilişkin Maliye Bakanından

- Basında çıkan 'Manavgat Irmağı İsrail'e satılıyor' başlıklı habere ilişkin Başbakanından

- 2000 yılında Karaman ilindeki belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Maliye Bakanından

- Kamu çalışanlarının ücretle-

rine ilişkin Başbakanından

- Bazı ilaçların ithaline ilişkin Sağlık Bakanından

- YÖK Araştırma Komisyon Raporunun ne zaman görüşüleceğine ilişkin TBMM Başkanından

- Okulların onarım giderlerinin velilere ödettilereceği iddialarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Lojman satışıyla ilgili basında çıkan haberlere ilişkin Başbakanından

- Havaalanlarına ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Türk Bayrağı Tüzüğünde yapılan değişikliğe ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından

- Kamuya ait taşınmazların belediyelere devriyle ilgili iddialara ilişkin Devlet Bakanından

- Son ekonomik kriz nedeniyle intihar olaylarının arttığı iddiasına ilişkin Başbakanından

- Marmara depreminden sonra yapılmakta olan kalıcı konutlara ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Artvin Borçka Ziraat Bankası şubesinden usulsüz kredi verildiği yolundaki haberlere ilişkin Devlet Bakanından

- Çocukların eğitimi konusunda basında çıkan haberlere ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Kadınları küçük düşürücü savlar içeren Darwin teorilerinin okullarda ders olarak okutulmasına ilişkin Devlet Bakanından

■ Konya Milletvekili **Lütfi Yalman**'ın; Kocaeli-Gölcük'te KOÇ Holding'e tahsis edilen araziye ilişkin Başbakanından

- Bakanlığa bağlı bazı kuruluşlardaki atamalara ve yöneticiler hakkındaki iddialara ilişkin Devlet Bakanından

- İlgili yönetmeliğe aykırı olarak okullara yönetici atandığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Mevlana Müzesinin gelirine ve Kültür Merkezi projesine ilişkin Kültür Bakanından

- Personel atamalarına ilişkin Ulaştırma, Bayındırlık ve İskan, Sağlık, Milli Savunma, Milli Eğitim, Maliye,

Dışişleri, İçişleri, Adalet, Devlet Bakanları, Tarım ve Köyışleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Sanayi ve Ticaret, Kültür, Turizm, Orman, Çevre, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanları ile Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılarından

■ Şanlıurfa Milletvekili **Mustafa Niyazi Yanmaz**'ın; YÖK tarafından Fatih Üniversitesi hakkında alınan bazı kararlara ilişkin Başbakanından

- İlaç sektöründeki sorunlara ilişkin Sağlık Bakanından

- Cep telefonlarında uygulanan sabit ücrete ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Tüberküloz hastalığına karşı alınan tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından

- Milletvekili maaşları, lojmanlar ve makam araçları konusunda alınacak tasarruf önlemlerine ilişkin TBMM Başkanından

- Bartın'a yapılacak Mobil Santrale ilişkin Çevre Bakanından

- Bartın-Cide Mobil Santral ihalesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Kamu kuruluşlarının ilaç bedellerini geç ödediği iddiasına ilişkin Maliye Bakanından

- BAĞ-KUR ve SSK'nın ilaç bedellerini geç ödendiği iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Şanlıurfa iline yapılan odun tahsisine ilişkin Orman Bakanından

■ Balıkesir Milletvekili **İlyas Yilmazyıldız**'ın, Balıkesir ilinde Serbest Bölge kurulup kurulmayacağına ilişkin Başbakanından

■ Giresun Milletvekili **Rasim Zaimoğlu**'nun, fındık üreticilerinin gübre ihtiyacına ve kredi borçlarına ilişkin Tarım ve Köyışleri Bakanından

GENEL GÖRÜŞME

■ Aksaray Milletvekili **Ramazan Toprak** ve 29 arkadaşının, tarihteki Türk ve Ermeni ilişkileri konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi

MECLİS ARAŞTIRMASI

■ Burdur Milletvekili **Mustafa Örs** ve 20 arkadaşının, Burdur ilinin bazı sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılması önergesi

■ İstanbul Milletvekili **Azmi Ateş** ve 54 arkadaşının, YÖK'ün Fatih Üniversitesi ile ilgili kararı konusunda Meclis araştırması açılması önergesi

■ Hatay Milletvekili **Metin Kalkan** ve 21 arkadaşının, vakıfların sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması önergesi

■ Ankara Milletvekili **Saffet Arıkan Bedük** ve 29 arkadaşının, kamuya personel alımında uygulanan merkezi sınav sistemi hakkındaki usulsüzlük ve aksaklık iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılması önergesi

■ Osmaniye Milletvekili **Şükrü Ünal** ve 20 arkadaşının, Osmaniye ilindeki orman köylülerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılması önergesi

■ Osmaniye Milletvekili **Şükrü Ünal** ve 20 arkadaşının, Osmaniye ilindeki yerfistiği üretiminin ve üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılması önergesi

■ Hatay Milletvekili **Mustafa Geçer** ve 21 arkadaşının, esnaf ve sanatkarların sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılması önergesi

■ Hatay Milletvekili **Mustafa Geçer** ve 21 arkadaşının, karayoluyla uluslararası yük taşıyan ve Ortadoğu ülkelerine çalışan nakliye araçlarının sorunları ve Irak'a uygulanan ambargonun etkileri konusunda bir Meclis araştırması açılması önergesi

■ Antalya Milletvekili **Nesrin Ünal** ve 22 arkadaşının, yaş meyve ve sebze üretimi ve ihracatıyla ilgili sorunların araştırılarak alınması ge-

reken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılması önergesi

MECLİS SORUŞTURMASI

■ İstanbul Milletvekili **Ayşe Nazlı Ilıcak** ve 63 arkadaşının, Bankalar Yeminli Murakıpları raporlarının zamanında işleme konulmasını engelleyerek bazı bankaların yöneticileri hakkında yapılması gereken işlemleri geciktirdiği ve siyasi himaye sağladığı ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ıncı maddelerine uyduğu iddiasıyla Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı **H. Hüsamettin Özkan** hakkında bir Meclis Soruşturması açılması önergesi

GENSORU

■ DYP Grubu adına Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili **Nevzat Ercan**, Aydın Milletvekili **Ali Rıza Gönül** ve İçel Milletvekili **Turhan Güven**'in; Tarım ve Hayvancılık Sektöründe gerekli önlemleri almayarak çiftçiyi yoksulluğa mahkum ettiği iddiasıyla Başbakan **Bülent Ecevit** hakkında bir gensoru açılması önergesi

■ DYP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili **Nevzat Ercan**, Aydın Milletvekili **Ali Rıza Gönül** ve İçel Milletvekili **Turhan Güven**'in, ülke ekonomisinde krize ve tabirbata yol açarak esnaf ve sanatkari tarihi bir çöküşe ve halkı fakirleşmeye sürüklediği iddiasıyla Başbakan **Bülent Ecevit** hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin önergesi

■ DYP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili **Nevzat Ercan**, Aydın Milletvekili **Ali Rıza Gönül** ve İçel Milletvekili **Turhan Güven**'in; enerji yolsuzluğuyla ilgili Teftiş Kurulu Raporları ve Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi savcısı tarafından hazırlanan iddianamede yer alan bilgi ve deliller karşısında sorumsuzluk örneği sergilediği iddiasıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Mustafa Cumhur Ersümer** hakkında bir gensoru açılması önergesi

